AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 26.5.2004.
COM(2004) 223 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK

az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékéről

(előterjesztés az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló 92/84/EGK tanácsi irányelv 8. cikke alapján)

TARTALOMJEGYZÉK

ÖSSZEFOGLALÁS 4

A. Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértéke 4

B. Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-szerkezete 5

1. Bevezetés 6

1.1. A közösségi jövedéki rendszer 6

1.2. Az alkoholtartalmú italok jövedéki adója 6

2. A jövedéki adó szerkezetének és mértékének vizsgálata 8

2.1. Általános megjegyzések 8

2.2. Az első bizottsági jelentés 9

3. A jelenlegi (második) jelentés alkalmazási köre 9

3.1. Általános háttér 9

3.2. A belső piac működése 10

3.3. Az alkoholtartalmú italok közötti verseny 15

3.4. A jövedékiadó-mértékek reálértéke 17

3.5. A Szerződés szélesebb körű célkitűzései 19

3.5.1. Egészségügy és szociálpolitika 19

3.5.2. Agrárpolitika 20

3.5.3. Az Európai Unió bővítése 22

3.6. A vizsgálati időszak 22

4. Az alkoholtartalmú italokra alkalmazott jövedéki adó szerkezete 22

4.1. A borra és a habzóborra vonatkozó eltérő elbánás 23

4.2. A termékkategóriák meghatározására alkalmazott KN-kódok (vámnómenklatúra) kiigazítása 23

4.3. A termékek jövedéki célú besorolása 24

KÖVETKEZTETÉSEK 27

A. MELLÉKLET *28*

B.1. MELLÉKLET *29*

B.2. MELLÉKLET *31*

B.3. MELLÉKLET *33*

B.4. MELLÉKLET *35*

C. MELLÉKLET *37*

ÖSSZEFOGLALÁS

A. AZ ALKOHOL ÉS AZ ALKOHOLTARTALMÚ ITALOK JÖVEDÉKIADÓ-MÉRTÉKE

E jelentés az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adójával kapcsolatos közösségi joganyag helyzetét vizsgálja. A szóban forgó jogszabály 1993. január 1-jén lépett hatályba, módosítására mindeddig nem került sor. E jelentést az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló, 1992. október 19-i 92/84/EGK tanácsi irányelv 8. cikke teszi szükségessé, amely előírja az alkoholtermékek jövedékiadó-mértékének rendszeres felülvizsgálatát.

A jelentés elsősorban a következő kérdésekre összpontosít: a belső piac megfelelő működése, az alkoholtartalmú italok különböző kategóriái közötti verseny, a jövedékiadó-mértékek reálértéke, valamint a Szerződés szélesebb körű célkitűzései.

A belső piac működését tekintve a jelentés megemlíti, hogy 1993-ban került sor az adóügyi határok megszüntetésére, ami azzal párosult, hogy a tagállamok továbbra is jelentős mértékben eltérő jövedéki adókat vetettek ki az alkoholtartalmú italokra, ami számos, a belső piac megfelelő működését gátló problémát eredményezett. A problémák a termékekre kivetett, értékükhöz képest esetenként magas adóterhekre vezethetők vissza, valamint arra a tényre, hogy néhány tagállam között jelentős eltérések tapasztalhatók a jövedékiadó-mértékeket illetően. Ezek az eltérések biztosítják a legális, határokon átnyúló vásárlásban rejlő lehetőségek kihasználását, ugyanakkor ösztönzik a magas jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamok piacait célzó, megtévesztésre irányuló tranzakciókat is, amely gyakran a verseny adózási vonzatú torzulását, a kereskedelem eltérítését és a polgárok szabad mozgásának korlátozását eredményezi. A fokozott közelítés hatékony, hosszú távú megoldást kínálhatna ezekre a belső piacot jellemző problémákra.

Az alkoholtartalmú italok különböző kategóriái közötti versenyt tekintve általánosságban úgy tűnik, hogy a különböző alkoholtartalmú italok egymás közötti versenye nem számít alapvető tényezőnek azok jövedékiadó-mértéke megállapításának vonatkozásában, és az egyes italok kereslete viszonylag csekély befolyással bír a kérdéses termékek vagy a versengő alkoholtartalmú italok árának változását illetően.

A jelentés továbbá arra a következtetésre jut, hogy **a minimum jövedékiadó-mértékek reálértékének** fenntartása érdekében a tagállamoknak fontolóra kell venniük az 1993. január 1-je és 2002. december 31-e közötti inflációt tükröző, megközelítőleg 24 %-os növekedést eredményező újbóli érték-megállapítást. Az ilyen újbóli érték-megállapítás annak elkerülése érdekében szükséges, hogy a minimum jövedékiadó-mértékek idővel értelmetlenné váljanak.

Végezetül, **a Szerződés szélesebb körű célkitűzései** tekintetében különös figyelmet szentelnek az egyrészt az alkoholtartalmú italok adózása, másrészt az egészségügyi és agrárpolitika közötti összefüggésnek. Az egészségügyi politika vonatkozásában a jelentés megemlíti, hogy a tagállamok többsége a jövedékiadó-mértékek megállapításakor figyelmen kívül hagyja az egészségügyi politikai megfontolásokat. Ami az agrárpolitikát illeti, a bor adóztatása továbbra is roppant ellentmondásos kérdés. Míg a bortermelő tagállamok szükségesnek látják a borra vonatkozó nulla jövedékiadó-mérték – belátásuk szerinti – alkalmazásának lehetőségét, néhány tagállam úgy érvel, hogy a minimum jövedékiadó-mértékeket érintő változásokat egy borra vonatkozó, pozitív minimum jövedékiadó-mérték

bevezetéséhez kellene kötni. A bor esetében alkalmazott nulla jövedékiadó-mértéket a bortermelő tagállamok szükséges kiegészítő intézkedésnek tekintik, amelynek célja a borpiac közös szervezése egyik alapvető politikai célkitűzésének – azaz a kiegyensúlyozott piaci helyzetnek – előmozdítása. **Az Unió bővítése** tekintetében megjegyzendő, hogy 2004. május 1-jén valamennyi új tagállam vállalkozott arra, hogy a minimum jövedékiadó-mértékekkel megegyező, vagy azokat meghaladó jövedékiadó-mértékeket alkalmaz.

B. AZ ALKOHOL ÉS AZ ALKOHOLTARTALMÚ ITALOK JÖVEDÉKIADÓ-SZERKEZETE

A 92/84/EGK irányelv 8. cikke csak azt írja elő, hogy a Bizottság készítsen jelentést az irányelvben meghatározott jövedékiadó-mértékekről. A Bizottság megítélése szerint azonban az adózás struktúrájában bekövetkezett változásokat szintén figyelembe kell venni, mivel e kérdés szorosan fűződik magához a jövedékiadó-mértékek kérdéséhez. Mindez fokozottan érvényes az alkoholtartalmú italoknak a szerkezetet meghatározó irányelvben (92/83/EGK irányelv) megállapított kategóriákba való besorolását illetően. A jelentés a következő, a konzultációs eljárásból adódó, különös hangsúlyt érdemlő három kérdésre összpontosít:

1. A kérdés, miszerint továbbra is fennmaradjon-e az **a lehetőség, amely biztosítja a tagállamok számára a csendes és a habzó alkoholtartalmú italok eltérő adóztatását**.

2. **A Kombinált Nómenklatúra azon kódjaira való hivatkozások frissítésének szükségessége, amelyre a 92/83/EGK irányelv utal** az alkoholtartalmú italok adózási célú kategóriáinak meghatározása céljából; mindez tükrözné a KN-kódok 1992 óta bekövetkezett esetleges változását és egyszerűsítené a helyzetet mind a piaci szereplők, mind a hatóságok szempontjából. Továbbá, az alkalmazandó KN-kódokra való hivatkozás frissítését a jövőben a 92/12/EGK irányelv 24. cikkében előírt eljárással összhangban lehetne lefolytatni.

3. Mind a kereskedők, mind a nemzeti közigazgatási rendszerek felhívták a Bizottság szolgálatainak figyelmét **az alkoholtartalmú italoknak a 92/83/EGK irányelv által előirányzott kategóriákba történő besorolásának** nehézségeire, amelyek ugyanazon termék eltérő besorolásából, ebből következően a különböző tagállamokra jellemző eltérő adózásából adódnak. A jelentés részletezi a problémát és előterjeszti a témához kapcsolódó fő kérdéseket.

Figyelembe véve a kérdés összetettségét és annak politikailag érzékeny vonatkozásait, valamint azt a tényt, hogy a Bizottság 2002 szeptemberében azt a döntést hozta, hogy nem tesz javaslatot a borra vonatkozó minimum jövedékiadó-mértékről, e jelentés nem egészül ki irányelvjavaslattal. A jelenlegi viszonyok között a jelentés célja a Tanácson, az Európai Parlamenten és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságon belüli széles körű eszmecsere elindítása. Az eszmecsere eredménye alapján a Bizottság döntést hoz az ebben a jelentésben felmerülő valamennyi vagy néhány kérdéssel kapcsolatos javaslatok benyújtásáról, vagy annak elmaradásáról.

1. BEVEZETÉS

1.1. A közösségi jövedéki rendszer

1. A jövedéki adó az olyan termékek fogyasztására, mint az alkoholtartalmú italok, a dohánytermékek és az ásványolajok, kivetett adó. Az e termékekre kivetett jövedéki adó a tagállamok jelentős bevételi forrását képezi; összességében a GDP 1,8–4,5 %-át teszi ki (**lásd az A. mellékletet**). Mivel a tagállamok nemzeti szinten, a közösségi minimum szint figyelembevételével határozhatják meg a jövedéki adó szintjét, a jövedékiadó-mértékek tekintetében eltérések tapasztalhatók a tagállamok között. A jövedékiadó-mértékekre vonatkozó döntések kapcsán a tagállamok nem csupán költségvetési megfontolásokat, hanem az egészségüggyel, az agrárpolitikával, az adócsalás és –kijátszás kockázatával, a foglalkoztatással, az egyéb tagállamok által megállapított jövedékiadó-mértékekkel, a belső piac működésével stb. kapcsolatos tényezőket is figyelembe vehetnek.

2. A jelenleg érvényben lévő intézkedéseket 1993. január 1-jén vezették be. Az intézkedések azon eszmecserék eredményeként valósultak meg, amelyek 1985-ben a belső piac megvalósulásáról szóló fehér könyvvel[1] és azt követő, az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló javaslattal vették kezdetüket[2], amelyben a Bizottság a fent említett jövedéki termékek három kategóriájára – beleértve az alkoholtartalmú italokat – kivetett jövedéki adók teljes körű összehangolására tett javaslatot. A Tanács azonban nem fogadta el ezt a megközelítést, sem a Bizottság által 1989-ben javasolt módosított megközelítést[3], amely a minimum és a kitűzött jövedékiadó-mértékek kombinációját tartalmazta, és a harmonizáció mindössze az adózási struktúrákra terjedt ki. A jövedékiadó-mértékeket illetően mindössze a minimum jövedékiadó-mértékeket határozták meg.

3. A jövedékiadó-köteles termékek tagállamok közötti szállítására elsősorban felfüggesztő eljárások keretében kerül sor[4]. Azoknak az üzleti vállalkozásoknak, amelyeknek ilyen eljárások keretében áll szándékában áruk szállítása, abban a tagállamban kell engedélyt kapniuk, amelyben székhellyel rendelkeznek. A szállítmányokat megfelelő adminisztratív, vagy azzal egyenértékű kereskedelmi okmánnyal kell ellátni; továbbá az áruk a rendeltetési tagállamban adókötelesek. Magánszemélyek bármely tagállamban vásárolhatnak adózott termékeket, és átszállíthatják azokat egy másik tagállamba anélkül, hogy alakiságoknak kellene eleget tenniük, vagy ismételten vámot kellene fizetniük; mindennek azonban feltétele, hogy a kérdéses árukat saját használatra szerezzék be és maguk szállítsák a rendeltetési tagállamba.

---

1 COM(85) 310, 1985. június 14.

2 COM(87) 328 végleges/3, 1987. november 10. (HL C 250., 1987.9.18., 4. o.)

3 COM(89) 527, 1989. december 7. (HL C 12., 1990.1.18., 12. o.)

4 A legutóbb a 2003. április 14-i 807/2003/EK tanácsi rendelettel (HL L 122., 2003.5.16., 36. o.) módosított, a jövedékiadó-köteles termékekre vonatkozó általános rendelkezésekről és e termékek tartásáról, szállításáról és ellenőrzéséről szóló, 1992. február 25-i 92/12/EGK tanácsi irányelv (HL L 76., 1992.3.23., 1. o.)

1.2. Az alkoholtartalmú italok jövedéki adója

4. Az alkoholra és az alkoholtartalmú italokra kivetett jövedéki adóra vonatkozó közösségi keretet két irányelv határozza meg. Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/83/EGK tanácsi irányelv[5] közös fogalommeghatározásokat állapít meg a jövedékiadó-köteles termékek vonatkozásában, biztosítva azt, hogy ugyanazon termék valamennyi tagállamban ugyanazon elbánásban részesüljön. A szerkezetet meghatározó irányelv részletezi továbbá a jövedéki adó kiszámításának módszerét és azokat a feltételeket, amelyek esetén egyes termékek adómentességben vagy a jövedékiadó-mértékek csökkentésében részesülhetnek.

5. Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló 92/84/EGK tanácsi irányelv[6] valamennyi termékkategória vonatkozásában meghatározza a minimum jövedékiadó-mértékeket. E minimum jövedékiadó-mértékek, amelyek felett a tagállamok saját belátásuk szerint határozhatják meg a nemzeti adómértéket, az alábbiak:

---

[5] Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedéki adója szerkezetének összehangolásáról szóló, 1992. október 19-i 92/83/EGK tanácsi irányelv (HL L 316., 1992.10.31., 21. o.)

[6] Az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének közelítéséről szóló, 1992. október 19-i 92/84/EGK tanácsi irányelv (HL L 316., 1992.10.31., 29. o.)

Termékkategória *(az egyes kategóriák pontos fogalommeghatározása a 92/83/EGK irányelvben található)*	**Az irányelvben meghatározott minimum jövedékiadó-mérték**
Bor, valamint a boron és sörön kívüli erjesztett italok	**0 EUR** 1 hl termék vonatkozásában
Sör	**0,748 EUR** 1 hl/Balling-fok vonatkozásában vagy **1,87 EUR** 1 hl/alkoholfok vonatkozásában
Köztes alkoholtermékek (pl. szeszezett borok, likőrborok)	**45 EUR** 1 hl termék vonatkozásában
Etil-alkohol és szeszes italok	**550 EUR** 1 hl tiszta alkohol vonatkozásában *Megjegyzés: az **1 000 eurót** nem meghaladó jövedékiadó-mértéket alkalmazó tagállamok nem csökkenthetik a nemzeti adómértéket. Az **1 000 eurót** meghaladó jövedékiadó-mértéket alkalmazó tagállamok nem csökkenthetik a nemzeti adómértéket 1 000 euro alá.*

6. E minimum jövedékiadó-mértékek bevezetése 1993-ban az akkori 12 tagállam közül 7-ben tette szükségessé az addig alkalmazott jövedékiadó-mértékek növelését[7]. E minimum jövedékiadó-mértékeket meghaladóan a tagállamok saját belátásuk szerint határozhatják meg a nemzeti adómértékeket. A Közösségen belül mindez eltéréseket eredményezett az alkalmazott adók mértékét tekintve, tükrözve az eltérő nemzeti politikai megfontolásokat. A **B.1.–B.4. mellékletek** valamennyi termékkategória vonatkozásában részletes áttekintést nyújtanak az egyes tagállamok által 2004. május 1-jén alkalmazott jövedékiadó-mértékekről, beleértve azokat a tagállamokat is, amelyek abban az időpontban csatlakoztak az EU-hoz.

7. Érdemes megjegyezni, hogy a 92/84/EGK tanácsi irányelv elfogadásakor készült jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozat értelmében a tagállamok vállalkoztak arra, hogy a Bizottság által a COM(89) 527. számú dokumentumban javasolt kitűzött jövedékiadó-mértékeket referenciamértékeknek tekintik, és arra törekednek, hogy nemzeti jövedékiadó-mértékeiket azokhoz közelítve alakítsák ki. E kitűzött jövedékiadó-mértékek az alábbiak:

[7] A sör vonatkozásában Németország, Görögország, Franciaország és Luxemburg volt érintett. A szesz vonatkozásában Görögország, Spanyolország, Olaszország és Portugália volt érintett.

Etil-alkohol és szesz	1398,1	EUR 1 hl tiszta alkohol vonatkozásában
Csendes bor	18,7	EUR 1 hl termék vonatkozásában
Habzóbor	33	EUR 1 hl termék vonatkozásában
Sör	1,496	EUR 1 hl/Balling-fok késztermék vonatkozásába
Köztes alkoholtermékek	93,5	EUR 1 hl termék vonatkozásában

A gyakorlatban a tagállamok a jövedékiadó-mértékek változtatása során nem minden esetben vették figyelembe ezeket a kitűzött jövedékiadó-mértékeket, ehelyett kihasználták a nyilatkozat által lehetővé tett rugalmasságot, hogy jövedékiadó-mértékeiket sajátos indokokkal – különösen a költségvetési szükségletekre hivatkozva – a referenciamértékek által előirányzottaktól eltérően igazítsák ki.

8. Az alábbi táblázat a minimum jövedékiadó-mértékeket részletezi valamennyi termékkategóriát illetően, euro/hektoliter/alkoholfok vonatkozásban, valamint termék/liter/szokványos kiszerelés alkoholfoka vonatkozásban.

Termékkategória	**Minimum jövedékiadó-mérték: 1 hl/alkoholfok**	**Minimum jövedékiadó-mérték: 1 l termék/szokványos kiszerelés alkoholfoka**
Bor, valamint a boron és sörön kívüli erjesztett italok	**0 EUR**	**Bor (12°) 0 EUR**
Sör	**1,87 EUR**	**Sör (5°) 0,1 EUR**
Köztes alkoholtermékek	**2,5 EUR**	**Köztes alkoholtermékek (18°) 0,45 EUR**
Etil-alkohol és szeszes italok	**5,5 EUR**	**Szesz (40°) 2,2 EUR**

9. Átlagosan az alkoholtartalmú italokból befolyó jövedéki adó **a befolyó jövedéki adó összességének 10,5 %**-át teszi ki, ez a **tagállamok teljes GDP-je 0,29 %**-ának felel meg (az **A. melléklet** tartalmazza a tagállamonkénti áttekintést).

2. A JÖVEDÉKI ADÓ SZERKEZETÉNEK ÉS MÉRTÉKÉNEK VIZSGÁLATA

2.1. Általános megjegyzések

10. A 92/84/EGK irányelv 8. cikke értelmében a Tanács – a Bizottság jelentése, és adott esetben annak javaslata alapján – kétévente felülvizsgálja a szóban forgó irányelvben szabályozott jövedékiadó-mértékeket, és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangú határozattal meghozza a szükséges intézkedéseket. A Bizottság által készített jelentésnek és a Tanács vizsgálatának figyelembe kell vennie a belső piac megfelelő működését, az alkoholtartalmú italok különböző kategóriái közötti versenyt, a jövedékiadó-mértékek reálértékét, valamint a Szerződés szélesebb körű célkitűzéseit.

2.2. Az első bizottsági jelentés

11. A Bizottság 1995 szeptemberében nyújtotta be első jelentését, amely az alkoholtartalmú italok mellett a dohánytermékekre és az ásványolajokra is kiterjedt[8]. A jelentést nem egészítette ki javaslat. A jelentés rámutatott, hogy az alkoholtartalmú italokat illetően a jövedékiadó-mértékek terén stagnálás volt tapasztalható. Jelezte továbbá, hogy a jelenség akkoriban azt az elképzelést tükrözte, hogy a borra vonatkozó nulla jövedékiadó-mérték korlátozhatja az egyéb alkoholtermékekkel kapcsolatos változtatások körét ugyanazon tagállamban és a szomszédos tagállamokban. A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy az alkoholra kivetett adó kérdése további vizsgálatokat igényel, valamint hogy a végső határozatok meghozatalát megelőzően további konzultációt kell folytatni valamennyi érdekelt féllel. Eközben a minimum vagy ahhoz közelítő jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamok továbbra is alkalmazhatták érvényben lévő jövedékiadó-mértékeiket, így elkerülhetővé vált a kereskedelem eltérítése, amelyet a jövedékiadó-mértékek erőltetett kiigazítása eredményezhetett volna.

12. Az érdekelt felekkel folytatott konzultációs folyamat részeként a Bizottság döntést hozott egy Lisszabonban 1995 novemberében megrendezésre kerülő, a jövedéki adó kérdésével foglalkozó konferenciáról. Ez jelentette a folyamatban lévő konzultációs folyamat első állomását. A konferencia célja a jövedéki adóval kapcsolatos, 1993 januárja óta érvényben lévő közösségi intézkedések értékelése, valamint különösen a Bizottság jövőbeli jövedékiadó-politika kialakítására irányuló munkájának elősegítése volt. A konferencián megerősítést nyertek a jelentésben hangsúlyozott nehézségek, valamint a kereskedelmi és egészségügyi társulások véleménye, megoldási javaslatok azonban nem merültek fel.

13. Az Európai Parlament 1996. szeptember 19-én fogadta el a Bizottság felülvizsgálatával kapcsolatos véleményét[9], és felkérte a Bizottságot, hogy a javasolt iránymutatásoknak megfelelően vizsgálja meg a meglévő irányelveket, majd tegyen javaslatot azok megfelelő módosításaira, továbbá folytassa munkáját egy olyan méltányos adórendszer kialakítása érdekében, amely nem torzítja az alkoholtartalmú italok közötti versenyt.

3. A JELENLEGI (MÁSODIK) JELENTÉS ALKALMAZÁSI KÖRE

3.1. Általános háttér

14. A fentieknek megfelelően e jelentés célja az alkohol és az alkoholtartalmú italok jövedékiadó-mértékének vizsgálata, figyelembe véve a belső piac megfelelő működését, az alkoholtartalmú italok különböző kategóriái közötti versenyt, a jövedékiadó-mértékek reálértékét, valamint a Szerződés szélesebb körű célkitűzéseit, így az egészségügyi és az agrárpolitikát.

15. A jelentést konzultációs folyamat előzte meg. A Bizottság szolgálatai arra kérték a tagállamokat, hogy egy kérdőív segítségével fejtsék ki nézeteiket valamennyi vizsgálatra szoruló elemmel kapcsolatban. Mivel a konzultációs folyamat 2001-ben

---

8 COM(95)285, 1995. szeptember 13.

9 HL C 320., 1996.10.28., 205. o.

vette kezdetét, az EU-hoz 2004. május 1-jén csatlakozó tagállamok nem vettek benne részt. Ez azzal a következménnyel jár, hogy az ő nézeteik nem szerepelnek ebben a jelentésben. A kereskedelmi és egészségügyi társulások szintén felkérést kaptak állásfoglalásuk benyújtására, és lehetőségük nyílt a kérdés megvitatására a Bizottsággal folytatott kétoldalú eszmecserék során.

16. Az egyik lényeges szempont – az alkoholtartalmú italok közötti verseny – tekintetében a Bizottság független tanácsadót kért fel a verseny mértékének felmérésére (a továbbiakban: a versennyel kapcsolatos tanulmány). A tanulmány mindemellett vizsgálta az alkoholtartalmú italok fogyasztását jellemző tendenciákat és ezek okait (pl. az adózásban bekövetkezett változásokat). Ezzel párhuzamosan számos tagállam esetében vizsgálta a magánszemélyek által bonyolított határokon átnyúló vásárlás kérdését, csakúgy mint az adózott termékek törvénybe ütköző, kereskedelmi célú, határokra való tekintet nélküli szállítását[10]. (A tanulmány eredményeire a 41., 42. és 58. bekezdés tartalmaz hivatkozásokat.)

3.2. A belső piac működése

17. Ez a fejezet a tagállamok által alkalmazott jövedékiadó-mértékek az alkoholtartalmú italok belső piacának megfelelő működésére gyakorolt hatását vizsgálja.

18. E kérdés elemzésekor az első jelentés a jövedéki termékek közösségen belüli szállításának három átfogó kategóriája között tett különbséget: kereskedelmi célú szállítás a jövedéki adó felfüggesztése keretében, adózott termékekkel kapcsolatos kereskedelmi tranzakciók és termékek szállítása magánszemélyek által. Ezúttal is ezt a három kategóriát alkalmazzuk.

Áruk kereskedelmi célú szállítása felfüggesztő eljárások keretében

19. Az első jelentés arra a következtetésre jutott, hogy általánosságban a legális kereskedelmet illetően a közösségi jövedéki rendszer a tagállamok közötti, a jövedékiadó-mértékek terén mutatkozó jelentős eltérések ellenére meglehetősen jól működik. Mivel az áruk szállítására adófelfüggesztés mellett kerül sor, amelynek értelmében az adót a rendeltetési tagállamban kell megfizetni a kérdéses tagállamban alkalmazott jövedékiadó-mértékeknek megfelelően, valószínűtlen, hogy a jövedékiadó-mértékekben tapasztalható különbségek a kínálat vagy a verseny számottevő torzulásához vezetnének a kereskedelemben az értékesítési lánc e szintjén részt vevő vállalkozások vonatkozásában. Mindezt a tagállamok is megerősítették.

20. Az első jelentés mindemellett azt a következtetést is levonta, hogy nagyobb nehézséget okozott annak felmérése, hogy milyen hatást gyakorol a jövedékiadó-mértékek terén jelentkező folyamatos különbségek és a határellenőrzések megszűnésének együttese az e területet jellemző megtévesztésre irányuló magatartásra; továbbá hogy túl korainak bizonyult annak felmérése, hogy az ilyen csalások növekvő tendenciát mutatnak-e. Röviddel e jelentés előterjesztését követően azonban a tagállamok aggodalmukat fejezték ki a jövedéki szektorban jelentkező

[10] „Tanulmány az alkoholtartalmú italok közötti versenyről”, Customs Associates Ltd., 2001. február. A tanulmány összefoglalója az alábbi weboldalon található:http://europa.eu.int/comm/taxation_customs/publications/reports_studies/report.htm

csalásokkal kapcsolatban. Mindez 1997 elején egy, a tagállamok és a Bizottság képviselőiből álló, a jövedéki adó vonatkozásában a csalás kérdésével foglalkozó magas szintű munkacsoport létrehozását eredményezte. A munkacsoportnak azonosítania kellett a csalás jellegét és mértékét, továbbá a szabályozó és ellenőrző rendszer hiányosságait és gyenge pontjait, és javaslatot kellett tennie a kérdéses rendszerekre vonatkozó megoldásokra és/vagy fejlesztésekre. A munkacsoport 1998. április 24-i jelentésében[11] arra a következtetésre jutott, hogy a dohány- és alkoholszektort érintően a csalás aggasztó méreteket öltött. Az Európai Unió egészét tekintve a tagállamok az 1996-ra vetített veszteséget megközelítőleg 1,5 milliárd euróra becsülték az alkoholszektor vonatkozásában (ez az alkoholtartalmú italokból befolyó jövedéki adók összességének 8 %-át teszi ki). Ezzel szemben a dohánytermékek vonatkozásában a tagállamok az 1996-ra vetített veszteséget megközelítőleg 3,3 milliárd euróra becsülték (ez a dohánytermékekből befolyó jövedéki adók összességének 7,5 %-át teszi ki). A jelentés egyik további következtetése az volt, hogy az alkohollal kapcsolatos csalás elsősorban a közösségen belüli raktározási és szállítási rendszerre irányult. Ezek azok a nagymértékű csalások, amelyek azon tagállamok piacaira irányulnak, amelyekben magasak a jövedékiadó-mértékek. Az adóbevétel számottevő kiesésének szükségszerű következménye, hogy a csalást elkövetők roppant gyorsan tehetnek szert óriási nyereségre. A jelentés rámutatott, hogy ez a nyereség a termékekre kivetett, értékükhöz képest túlzottan magas adóterhekre vezethetők vissza, valamint egyes esetekben arra a tényre, hogy a tagállamok között jelentős eltérések tapasztalhatók a jövedéki adók és a HÉA mértékét illetően.

21. A kérdőívre adott válaszaiban számos tagország megerősítette a csalás kérdésével foglalkozó magas szintű munkacsoport jelentésében szereplő tényeket. Néhányuk (Írország, az Egyesült Királyság és Franciaország) az eltérítések számának emelkedését jelentette, amely során a jövedéki adó felfüggesztése mellett az egyik tagállamból egy másikba szállított árukat a szállítási útvonalon eltérítik, gyakran olyan tagállamokba, amelyekben viszonylag magas az adó mértéke. Egyéb tagállamok a harmadik országokból történő alkoholcsempészet fokozódásáról tettek jelentést (Finnország), csakúgy mint az egyre elterjedtebb házi lepárlásról és az egyéb tagállamokból illegálisan behozott alkoholtartalmú italok elkobzásának növekedéséről (Svédország). Mindazonáltal a viszonylag alacsony jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamok is (így Portugália) az alkohol és az alkoholtartalmú italok szektorában tapasztalható csalás növekedését jelentették, amely legtöbbször jövedékiadó-csalásban nyilvánul meg. A Bizottság értesült az olyan esetek növekvő számával, amelyek jellemzője, hogy egyes, az alkoholszektorban érdekelt gazdasági társaságok elmulasztják az EK-n belüli, vagy a harmadik országokba irányuló szállítmányok vámkezelését, miközben e társaságok felelősek az azon termékekre kivetett adó megfizetéséért, amelyek nem érték el rendeltetési helyüket.

22. A csalás kérdésével foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásait követően a Bizottság és a tagállamok számos kezdeményezést tettek a csalás elleni küzdelem érdekében. Erre példa az adóraktárak üzemeltetőiről szóló bizottsági ajánlás[12]

---

[11] A csalás kérdésével foglalkozó magas szintű munkacsoport Ecofin-Tanács által 1998. május 19-én jóváhagyott jelentése az alkohol- és dohányszektorban tapasztalható csalásról.

[12] Az adóraktárak üzemeltetőinek a 92/12/EGK tanácsi irányelvnek megfelelően jövedéki termékek kezelésére adott engedélyre vonatkozó iránymutatásról szóló, 2000. november 29-i 2000/789/EK bizottsági ajánlás (HL L 314., 2000.12.14., 29. o.).

elfogadása, valamint a jövedékiadó-köteles termékek szállításának és felügyeleti rendszerének számítógépesítése[13]. Ezek a kezdeményezések javítják majd a jelenlegi szabályozó és ellenőrző rendszerek hatékonyságát, és elősegítik az adócsalás és -kijátszás elleni küzdelmet.

Adózott termékekkel folytatott kereskedelmi tevékenységek

23. Az első jelentés rámutatott, hogy a Közösségen belüli kereskedelmi tranzakcióknak mindössze töredékét folytatják felfüggesztő eljárások mellőzésével. Ez továbbra is érvényes a kereskedők közötti kereskedelmi tranzakciókra, amelyekre a 92/12/EGK irányelv 7. cikke szerint meghatározott eljárás vonatkozik. Ezekben az esetekben a tagállamok közötti szállításra egyszerűsített adminisztratív okmánnyal kerülhet sor, és az indító tagállamban megfizetett jövedéki adót visszatérítik, amennyiben bizonyítást nyer, hogy az adót a rendeltetési tagállamban megfizették. A tagállamok nem emeltek komoly kifogásokat, annak ellenére, hogy egy tagállam (az Egyesült Királyság) jelezte, hogy súlyos problémái merültek fel a megtévesztésre irányuló adó-visszatérítési igények kapcsán olyan áruk vonatkozásában, amelyek valójában nem hagyták el az Egyesült Királyság területét és/vagy soha nem vetettek ki rájuk adót. Mindazonáltal az Egyesült Királyság megszigorította a visszatérítési eljárásait, amely hatékony intézkedésnek bizonyult az ilyen jellegű csalás visszaszorítása terén. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a csalást elkövetők tevékenységei az adott időpontban legsebezhetőbbnek tűnő rendszerre irányulnak, roppant rugalmasak, és amint az egyik rendszer hatékonyabbá válik, tevékenységeik máris egy másik rendszer kiaknázását célozzák. Ebből adódóan a rendszerek egyikét sem lehet önmagában, elszigetelten vizsgálni, amikor annak megfontolására kerül sor, hogy hogyan lehetne őket hatékonyabbá tenni.

24. Az e területen történt leglényegesebb, jelentésre érdemes előrelépés a távértékesítéssel áll kapcsolatban (az eladó vagy képviselője közvetlenül vagy közvetetten adja át vagy szállítja az értékesített árut a végső felhasználóhoz). Az elektronikus kereskedelem fejlődése következtében sok tagállam jelentette a végső felhasználók számára történő távértékesítés növekedését, különösen a bor- és a szeszágazat vonatkozásában. Az ilyen jellegű értékesítésekre alkalmazandó eljárásokat a 92/12/EGK irányelv 10. cikke határozza meg, amely értelmében az eladónak vagy képviselőjének a rendeltetési hely szerinti tagállamban kell jövedéki adót fizetnie. Azt, hogy a kereskedelem e típusa egyre elterjedtebb, az is jelzi, hogy a tagállamok jelentései szerint a távértékesítésre vonatkozó adó megfizetése kapcsán az egyéb tagállamok piaci szereplői növekvő számban szerepelnek nyilvántartásaikban.

25. Számos – elsősorban a magas adókat kivető – tagállam azonban arról tett jelentést, hogy az alacsony jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamokban székhellyel rendelkező, internetes értékesítéssel foglalkozó vállalatok fokozott arányban értékesítenek adózott termékeket a magasabb adók jellemezte területeken, anélkül, hogy megfizetnék a fogadó ország által előírt megfelelő adót. Ez részben a rendeltetési hely szerinti tagállamban fizetendő adóval kapcsolatos eljárások összetettségének, valamint a rájuk vonatkozó szabályok betartásával kapcsolatos költségeknek tudható be; ezek – különösen a kis- és középvállalatok esetében –

[13] A jövedéki termékek szállításának és felügyeletének számítógépesítéséről szóló, 2003. június 16-i 1152/2003/EK európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 162., 2003.7.1., 5. o.).

gyakorta aránytalanul nagy terhet jelentenek a műveletek értékéhez viszonyítva. E helyzetből adódik, hogy a kereskedők és a polgárok nem élvezhetik teljes mértékben a belső piac előnyeit. Egyéb esetekben azonban az alkoholtartalmú italokat kínáló internetes oldalakat egyértelműen azért hozták létre, hogy kiaknázhassák a tagállamok között mutatkozó jövedékiadó-mértékek terén mutatkozó eltéréseket. Az értékesített termékeket postai úton juttatják el az egyéb tagállamok fogyasztóihoz, és nyilvánvaló, hogy e szállítmányok az áruk szabad mozgása szabályát érvényesítő belső piacon nehezen ellenőrizhetők.

26. A távértékesítés fent említett nehézségeivel a 92/12/EGK irányelv 7–10. cikke rendelkezéseinek működéséről szóló bizottsági jelentés foglalkozik részletesen. A jelentés és az azt kísérő irányelvjavaslat a távértékesítéssel kapcsolatos eljárások egyszerűsítésére, valamint az alkoholtartalmú italok távvásárlására vonatkozó liberalizáció mértékére tesz javaslatot[14]. További részletek a Bizottság által 2004. április 2-án elfogadott, a 92/12/EGK irányelv 7–10. cikkére vonatkozó jelentésben és javaslatban[15] találhatók.

Határokon átnyúló vásárlás

27. A belső piacot szabályzó alapelvekkel összhangban magánszemélyek bármely tagállamban vásárolhatnak adózott termékeket, és átszállíthatják azokat egy másik tagállamba anélkül, hogy a termékekre ismételten adót kellene fizetniük. Mindennek azonban feltétele, hogy a kérdéses árukat saját felhasználásra – beleértve családjukét is – szerezzék be és maguk szállítsák a rendeltetési tagállamba (a 92/12/EGK irányelv 8. cikke). Annak megállapítására, hogy a jövedéki termékeket az utas és családja saját felhasználására szánták-e, a tagállamoknak többek között a szállított termék mennyiségével kapcsolatos kritériumot kell számba venniük (lásd a 92/12/EGK irányelv 9. cikkét). E kritérium alkalmazásában a tagállamok – kizárólag egyfajta bizonyítékként – irányadó szinteket állapíthatnak meg. Megjegyzendő továbbá, hogy 2003 végéig három tagország (Svédország, Dánia és Finnország) engedélyt kapott az olyan jövedéki termékek mennyiségi korlátozásának alkalmazására (beleértve az alkoholtartalmú italokat), amelyeket egyéb tagállamokból érkező utazók hoznak a területükre a jövedéki adó további megfizetése nélkül (lásd a 92/12/EGK irányelv 26. cikkét).

28. A határokon átnyúló vásárlás arányát illetően az első jelentés rámutatott, hogy a jelenség általánosan elterjedtnek tekinthető és 1992 óta növekvő tendenciát mutat, különösen az olyan szomszédos tagállamok között, amelyek nagyban eltérő jövedékiadó-mértékeket alkalmaznak. A jelentés azt is hangsúlyozta, hogy a jövedékiadó-mértékek terén tapasztalható különbségek általánosan elfogadott, jelentős tényezőnek bizonyultak. E kérdést illetően a csalás kérdésével foglalkozó magas szintű munkacsoport megállapította, hogy a szervezett bűnözői csoportok által elkövetett nagyarányú csalások mellett az érvényben lévő szabályok kisebb arányú áthágása révén szintén jelentős mértékben fordult elő adózott árukkal kapcsolatos

---

[14] Ebben az összefüggésben a távértékesítés olyan ügyletet jelent, amely során az eladó vagy képviselője adja át vagy szállítja a jövedéki terméket a vevőnek. A távvásárlás olyan ügyletet jelent, amely során erről az átadásról vagy szállításról a vevő vagy képviselője gondoskodik.

[15] COM(2004)227, 2004. április 2.

csalás, amely a tagállamok közötti jelentős adó- és jövedékiadó-mértékbeli különbségeknek tudható be.

29. A kérdőívre adott válaszukban az alkoholtartalmú italokra viszonylag alacsony adószintet alkalmazó tagállamok nem fejezték ki aggodalmukat a határokon átnyúló vásárlást illetően, és általánosan elmondható, hogy annak nagyságrendjéről nem állnak rendelkezésükre adatok. A magas adókat kivető tagállamok jóval nagyobb figyelmet szentelnek ennek a kérdésnek. Az Egyesült Királyság például évente végez nemzetközi utasokra irányuló, az ország különböző kikötőire és reptereire kiterjedő felmérést. E felmérés alapján a becslések szerint az országot célzó csempészetnek betudható teljes jövedékiadó-kijátszás és -veszteség (vám és HÉA) – amely az adózott alkoholtartalmú italok valamennyi típusát magában foglalja – 1992 és 1999 között 70 millió GBP-ról megközelítőleg 285 millió GBP-ra nőtt. A teljes veszteség nagy részét a sör tette ki. Mindebben óriási szerepet játszottak a jövedékiadó-mértékeket jellemző különbségek, amellett, hogy az olyan egyéb tényezők, mint az adózatlan ár, az átváltási árfolyam és a viteldíjak szintén közrejátszottak. Dánia becslései szerint a határokon átnyúló vásárlás a dánok 2000. évi teljes fogyasztásának százalékos arányában kifejezve a sör esetében 18 %-ot, a bor esetében 13,5 %-ot, a szesz esetében 27 %-ot tett ki. Svédországban az 1990-es évek második felében a határokon átnyúló vásárlás fokozódása volt tapasztalható, amely alighanem az adókülönbségeknek tudható be. 2000-ben mindez a 15 éven felüli lakosság vonatkozásában személyenként 1,26 liter tiszta alkoholnak felelt meg. Ez a teljes fogyasztás 17 %-át jelentette. Mindez a szesz esetében 27 %-ot, a sör esetében 12 %-ot, a bor esetében 14 %-ot tett ki. Finnország vonatkozásában az alkoholtartalmú italok határmenti kereskedelmét elsősorban harmadik országokkal folytatják, mivel a Finnország és Oroszország, illetve Észtország közötti árkülönbözet különösen jelentős. Mindeddig az egyéb tagállamokkal folytatott határmenti kereskedelem nem jelentkezett számottevő problémaként, Finnország azonban arra számít, hogy az EU bővítését követően a helyzet meg fog változni. A viszonylag alacsonyabb adószintet alkalmazó tagállamok, így Belgium és Hollandia szakmai szervezetei neheztelésüket fejezték ki a tagjaikat érintő, a határokon átnyúló vásárlásnak betudható kedvezőtlen hatás miatt, amely abból adódik, hogy polgáraik a borra és a habzóborra nulla, vagy azt megközelítő jövedékiadó-mértéket alkalmazó tagállamokban vásárolnak.

30. Dánia, Svédország és Finnország esetében az alkoholból és az alkoholtartalmú italokból származó jövedéki adó alakulására a 2003. december 31-én lejáró engedély – amely az olyan jövedéki termékek mennyiségi korlátozásának alkalmazására vonatkozik, amelyeket egyéb tagállamokból érkező utazók hoznak a területükre a jövedéki adó további megfizetése nélkül – és az EU bővítése lett vagy lesz hatással. Az érintett tagállamokban eszmecsere zajlik arról, hogy ezek az események milyen hatást fognak gyakorolni jövedékiadó-mértékeik szintjére. Dánia 2003. októberi hatállyal 45 %-kal csökkentette a szeszre kivetett jövedékiadó-mértéket, Finnország pedig 2004. március 1-jétől egyetemesen alkalmazandó mértékcsökkentéseket vezetett be (ezek a sör esetében 32 %-kal, a bor esetében 10 %-kal, a szesz esetében 44 %-kal csökkentek). E jövedékiadómérték-csökkentéseknek a tagállamok adóbevételére gyakorolt hatása a teljes fogyasztásra gyakorolt hatásuktól és leginkább a határokon átnyúló vásárlást és csempészetet az érintett tagállamokban felváltó szabályos értékesítés mértékétől függ.

31. A fent ismertetett helyzet rámutat, hogy a polgárok messzemenően kihasználják azt a lehetőséget, amely szerint bármely tagállamban vásárolhatnak adózott termékeket, és átszállíthatják azokat egy másik tagállamba anélkül, hogy a termékekre ismételten adót kellene fizetniük. Ez teljesen törvényes, és a belső piacon a polgárok egyik alapvető szabadsága. Szintén nyilvánvaló, hogy az ilyen jellegű határokon átnyúló vásárlást legfőképpen a tagállamok közötti adókülönbségek idézik elő. Annak ellenőrzése, hogy a magánszemélyek által szállított árukat saját felhasználás helyett kereskedelmi felhasználásra szánják-e, az utazók fizikai ellenőrzését teszi szükségessé. Mivel azonban a belső határok szisztematikus ellenőrzése összeegyeztethetetlen a Szerződés 14. cikkében lefektetett alapvető belső piaci elvekkel, ilyen ellenőrzésekre csak alkalmanként (véletlenszerű ellenőrzések révén), továbbá a tagállam egész területére kiterjedő belső ellenőrző intézkedések részeként kerülhet sor. Az ilyen ellenőrzéseknek meg kell felelniük továbbá a közösségi jog általános alapelveinek, lebonyolításuk pedig különösen nem lehet önkényes vagy szükségtelenül korlátozó[16] jellegű. Egyes tagállamokban az utazók ellenőrzése és azok lefolytatásának módja gyakorta bosszúságot vált ki az utazókból, amelynek eredményeként a Bizottsághoz számos, a kérdéses tagállamok elleni panaszt juttattak el. A tényt, miszerint ilyen fiskális ellenőrzéseket továbbra is folytatnak, az utazók gyakran a belső piacon belüli szabad mozgáshoz való joguk csorbításának értékelik. E jelentés nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy a tagállamok milyen mértékű hatáskörrel rendelkeznek még az utazók ellenőrzését illetően. Egyértelmű azonban, hogy annak oka, amiért a tagállamok az utazókat érintően a határokon átnyúló vásárlást az adózott termékek csempészetétől történő megkülönböztetést szolgáló ellenőrzéseket továbbra is elvégzik, az nagymértékben az általuk alkalmazott olyan jövedéki adó, amelynek mértéke a szomszédos tagállamokéival összevetve jóval magasabb.

A belső piac működése – következtetések

32. A fenti elemzésből egyértelmű, hogy az adóügyi határok 1993-as megszüntetése, ami azzal párosult, hogy a tagállamok továbbra is jelentős mértékben eltérő jövedéki adókat vetnek ki az alkoholtartalmú italokra, számos, a belső piaccal kapcsolatos problémát eredményezett, annak ellenére, hogy a jelenség a fogyasztók szempontjából néha előnyösnek bizonyul.

33. Ezen felül az egyéni piaci szereplők és néhány tagállam alkoholtartalmú italokat előállító szereplőket képviselő szervezetei rendszeresen panasszal élnek a verseny torzulása és a kereskedelem eltérítése tekintetében, amelyet a jövedékiadó-mértékek jelentékeny eltérései okoznak. A magas jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamokban vagy tagállami régiókban székhellyel rendelkező gyártók és kereskedők rámutatnak, hogy a kivetett adók magasak, továbbá hogy a csalás és a csempészet, valamint az adózási vonzatú határokon átnyúló vásárlás kedvezőtlen hatást gyakorol üzleti vállalkozásukra (annak ellenére, hogy tisztában vannak ez utóbbi jelenségnek a fogyasztó szempontjából teljesen törvényes voltával).

34. A legtöbb tagállam egyetért abban, hogy a belső piac megfelelő működéséhez a jövedékiadó-mértékek további közelítésére van szükség. A megvalósítás miként jét tekintve azonban nem született megegyezés. A magas adókat kivető tagállamok,

---

[16] E vonatkozásban lásd az EB 321/87. sz. ügyben hozott 1991. április 27-i ítéletét.

amelyek a jövedékiadó-mértékek közötti eltérésekből adódó egyre növekvő mértékű határokon átnyúló vásárlásról, csempészetről és kereskedelmi csalásról tesznek jelentést, hangsúlyozzák valamennyi minimum jövedékiadó-mérték növelésének szükségességét. Sokan mások azt hangsúlyozzák, hogy a rendkívül magas jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamoknak is erőfeszítéseket kell tenniük. Ez utóbbival kapcsolatosan megjegyzendő, hogy Dánia és Finnország nemrégiben jelentősen csökkentette az alkoholtartalmú italokra kivetett jövedéki adó mértékét, ami egyrészt a Közösségen belüli utazók által behozható alkohol mennyiségi korlátozásának alkalmazására vonatkozó eltérésük 2003. december 31-i megszűnésének, másrészt az EU 2004. május 1-jei bővítésének a következménye.

3.3. Az alkoholtartalmú italok közötti verseny

35. Ez a szakasz a különböző típusú alkoholtartalmú italok közötti verseny mértékét, valamint a versengő kategóriákra alkalmazott jövedéki adók összehangolásának szükségességét vizsgálja.

36. A különböző termékkategóriák vonatkozásában a jövedékiadó-mértékeknek a 92/84/EGK irányelvben lefektetettek alapján meghatározott minimumszintjei politikai kompromisszum eredményének tekintendők és csupán korlátozott mértékben tükrözik a verseny kérdését. A sörre vonatkozó minimum jövedékiadó-mértékeket viszonylag alacsony szinten határozták meg, amely annak a ténynek tudható be, hogy a sör és a bor – amelyre a minimum alkalmazandó jövedékiadó-mérték nulla – versengő termékek. A szeszre és a köztes alkoholtermékekre (amelyek desztillált szeszt tartalmaznak) alkalmazandó jövedékiadó-mértékeket alkoholfokonként jóval magasabb szinten határozták meg, amely úgy értelmezhető, hogy e termékek, illetve a sör és a bor között nem áll fenn versenyhelyzet.

37. A 92/84/EGK irányelv mint olyan, nem írja elő, hogy a tagállamok a különböző termékkategóriákra vonatkozó nemzeti adómértékeiket az alkoholfokkal arányos szinten állapítsák meg. A jövedékiadó-mértékek megállapításakor azonban a tagállamoknak figyelembe kell venniük az EK-Szerződés, és különösen annak 90. cikke általános rendelkezését, amely kimondja, hogy a tagállamok nem vetnek ki más tagállamok termékeire olyan természetű belső adót, amely azokat hátrányosan megkülönbözteti, vagy amely más nemzeti termékek közvetett védelmét szolgálja. E rendelkezés alapján az Európai Bíróság azt az ítéletet hozta (a C-170/78. sz. ügyben), hogy amennyiben egy tagállam nem tekinthető egy adott ital (bor) előállítójának, nem vethet ki olyan adót a kérdéses italra, amely annak leginkább érintett hazai versenytársát (sör) védi. Következésképpen, valamennyi, bort nem termelő tagállamnak az alkoholtartalmat figyelembe véve hasonló szintű adót kell kivetnie a sörre és a borra; a jövedékiadó-mértékek megállapításának szabadsága következésképpen korlátozott. Egy másik ügy (C-166/98. sz. ügy) kapcsán a Bírósághoz az EK-Szerződés 234. cikke értelmében előzetes döntéshozatalra terjesztettek elő egy, a 92/83/EGK és a 92/84/EGK irányelv érvényességére vonatkozó kérdést. A kérdés arra irányult, hogy ezek az irányelvek az EK-Szerződés, és különösen annak 90. cikke 2. bekezdése szempontjából érvénytelennek tekinthetők-e, mivel az irányelvek előírják a tagállamok számára, hogy a sörre kivetett adót a minimum jövedékiadó-mérték szintjére emeljék, és ezáltal olyan adókülönbözetet teremtsenek, amely valószínűleg hátrányos megkülönböztetést eredményez a bor és a sör vonatkozásában. A Bíróság azt az ítéletet hozta, hogy a szóban forgó kérdés vizsgálata során nem merült fel olyan tényező, amely hatással

lenne ezen irányelvek érvényességére; az érvelés többek között kitért arra, hogy a tagállamok továbbra is meglehetősen szabadon dönthetnek arról, miként biztosítják azt, hogy a borra és a sörre kivetett adók egymáshoz való viszonya a Szerződés 90. cikke értelmében kizárja a hazai termék bárminemű védelmét.

38. A tagállamok általánosságban jelezték, hogy a termékek versengésének mértéke nem számít döntő tényezőnek a különböző termékkategóriákra alkalmazandó jövedékiadó-mérték szintjének megállapításakor. Meglátásuk szerint a fogyasztók választását nem elsősorban az ár befolyásolja, hanem egyéb fontosabb, vagy egyformán fontos tényezők (szokások, alkalom, kultúra, éghajlat). Következésképp az EK-Szerződés fent említett rendelkezéséből adódó előírásoktól eltekintve, a tagállamok jövedékiadó-mértékei általában nem veszik figyelembe ezt a kérdést. Ezt szemlélteti a **C. mellékletben** található táblázat, amely hektoliter/alkoholfok vonatkozásában mutatja be az alkoholtartalmú italok különböző kategóriáira alkalmazott jövedékiadó-mértékeket. A magas adókat kivető tagállamok (különösen Dánia, Svédország, az Egyesült Királyság és Írország) a kérdőívre adott válaszukban hangsúlyozták ugyanakkor, hogy az EB ítélkezési gyakorlatának megfelelően – a bortermelő tagállamoktól eltérően – a versengő termékekre azonos adót kell kivetniük, míg a bort és sört egyaránt előállító tagállamok maguk határozhatják meg a szinteket, anélkül, hogy a verseny kérdését tekintetbe kellene venniük.

39. A sör- és bortermelők megítélése szerint a különböző típusú alkoholtartalmú italok közötti verseny nem játszik elsődleges szerepet. A bortermelők hangsúlyozzák, hogy a borra vonatkozó nulla jövedékiadó-mérték két okból kifolyólag nem okoz problémát az egyéb alkoholtartalmú italokkal való versenyt illetően. Egyrészt, az asztali borok, csakúgy mint a minőségi borok fogyasztása csökkenő tendenciát mutat a nulla, vagy azt megközelítő jövedékiadó-mértéket alkalmazó tagállamokban. Másrészt, e termelők szerint a különböző italok közötti verseny nem az ár, hanem sokkal inkább az egyéb tényezők, így a hagyományok, a kultúra, a fogyasztás helye és ideje, a divat, az életkor, a szociális környezet és a marketing függvénye.

40. A szesztermelők azonban a minimum jövedékiadó-mértékek jelenlegi szintjét a szesszel szembeni hátrányos megkülönböztetés intézményesítéseként értékelik, amelyet a nemzeti jövedéki politika testesít meg. Véleményük szerint bizonyos mértékben valamennyi termék versenyben áll egymással, ezért a szesszel szembeni, a sörhöz és a borhoz képest hátrányos megkülönböztetést a szeszre alkalmazott minimum jövedékiadó-mérték csökkentésével kellene kiegyenlíteni. Meglátásuk szerint az árak révén kialakult verseny miatt a jövedéki adó befolyásolhatja az alkoholtartalmú italok különböző kategóriáinak piaci részesedését. A magasabb jövedékiadó-mértékeket alkalmazó tagállamok esetében különösen érvényes, hogy a szesz árérzékenyebb, mint az egyéb kategóriák.

41. Az alkoholtartalmú italok közötti versenyt vizsgáló tanulmány a különböző italkategóriák vonatkozásában vizsgálta egyrészt a sajátár-rugalmasságot (az egyes terméktípus iránt mutatkozó kereslet és az adott termék ára közötti kapcsolat), másrészt a keresztár-rugalmasságot (az egyes terméktípus iránt mutatkozó kereslet és az egyéb kategóriák termékeinek ára közötti kapcsolat)[17]. A keresztár-rugalmasság útmutatóul szolgál az italok közötti verseny mértékét illetően. Az eredmények

[17] E tanulmány következtetései nem érintik a Bizottság versennyel kapcsolatos ügyekről szóló elemzését.

elemzését megelőzően fel kell hívni a figyelmet e megközelítésnek a tanácsadó által hangsúlyozott buktatóira. Mindenekelőtt a tanácsadó arra a következtetésre jutott, hogy az alkoholtartalmú italok árával kapcsolatos adatok a legtöbb tagállamban ritkán állnak rendelkezésre és/vagy minőségük nem felel meg az alkohollal kapcsolatos keresztár-rugalmasság kiterjedt becslésének céljára. Továbbá megállapította, hogy számos tényező befolyásolja az alkoholtartalmú italok fogyasztását, és azt, hogy e tényezők befolyással bírnak arra, amilyen mértékben a fogyasztók áttérnek egyik italkategóriáról a másikra. Erre példa, hogy a fogyasztók borfogyasztáshoz való hozzáállása az évek során az egyéb italkategóriák hátrányára fokozódó borfogyasztáshoz vezethet, bár ez ellentmond a jelenlegi tendenciának. Így számos esetben a borra való átállás nem a bor egyéb italokhoz viszonyított árától függ majd; erre tehát akkor is sor kerülne, ha a relatív árak az idővel nem változnának. A tanácsadó utalt arra is, hogy ennek köszönhetően az árak fogyasztásra gyakorolt hatásának becslése rendkívül nehéz, mivel a fogyasztói ízlés változása minden valószínűség szerint alapvető tényező az egyik italról a másik italra való áttérésre gyakorolt hatás vonatkozásában. Tény ugyanakkor, hogy a minőségi és az asztali borok fogyasztása az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat[18].

42. Azon országok/termékek esetében, amelyekkel kapcsolatban elegendő adat állt rendelkezésre az árakról, a tanácsadó becsléseket hajtott végre a sajátár-rugalmasságot, csakúgy mint a keresztár-rugalmasságot illetően. Az egyes termékkategóriák sajátár-rugalmasságának becslése az esetek túlnyomó részében negatív volt, de nem tért el jelentősen a nullától, amely arra utalhat, hogy az alkoholtartalmú italok iránti kereslet – típusra való tekintet nélkül – viszonylag rugalmatlan (a kereslet nem érzékeny a saját árat érintő változásokra). A keresztár-rugalmasság becslését illetően az eredmények általánosságban viszonylagos rugalmatlanságot tükröztek, amely arra utal, hogy az egy adott típusú alkoholtartalmú ital iránti kereslet nem függ jelentősen az egyéb alkoholtartalmú italok árától.

Az alkoholtartalmú italok közötti verseny – következtetések

43. A különböző, kifejezésre juttatott vélemények és a versennyel kapcsolatos tanulmány alapján nehéz a kérdéssel kapcsolatosan általános érvényű következtetéseket levonni. A fogyasztó egy adott termékkategóriára eső választását számos tényező határozza meg, ezek egyike az ár, amely az alkalmazandó adószint függvénye. Az, hogy a fogyasztó választását milyen mértékben befolyásolja az adószint, tagállamonként eltérő tendenciákat mutat, és a kérdés fontosabb azokban a tagállamokban, amelyekben az adó magas és az ár jelentősebb részét teszi ki.

3.4. A jövedékiadó-mértékek reálértéke

44. A 92/84/EGK irányelv 8. cikke értelmében az adó mértékének reálértékét is figyelembe kell venni. Másként fogalmazva ez felveti a kérdést, hogy a minimum jövedékiadó-mértékek bevezetése óta figyelembe kell-e venni az infláció hatását, vagy az ezzel kapcsolatos döntést a tagállamokra kell-e bízni. Az Eurostat 1993 és

---

[18] Az EU-15 vonatkozásában becslések szerint az egy főre eső, 1990-es, megközelítőleg 37 literes fogyasztás 2002-re, hozzávetőlegesen egy 33 literes értékre csökkent. Az asztali borok fogyasztása 20,5 literről hozzávetőleg 15 literre csökkent. Ezek a tendenciák erőteljesebben jelentkeznek néhány déli bortermelő országban. Olaszországban például az egy főre eső fogyasztás közel 63 literről hozzávetőleg 47 literre csökkent, Franciaországban közel 67 literről hozzávetőleg 58 literre.

2002 közötti harmonizált fogyasztóiár-indexre (HICP) vonatkozó adatai szerint az egész EU-ra jellemző infláció mértéke a 1993. január 1-je és 2002. december 31-e közötti időszakban 24,04 % volt[19].

45. Az ezt a százalékos növekedést alkalmazó minimum jövedékiadó-mértékek újbóli érték-megállapítása az alábbi eredményeket idézné elő:

Termék	*Jövedékiadó-mérték kifejezése*	*Jelenlegi minimum jövedékiadó-mérték*	*Indexált minimum jövedékiadó-mérték2003. január 1.(jelenlegi jövedékiadó-mérték x 1,24)*
Bor (csendes és habzó)	**Hl**	**0 EUR**	**0 EUR**
Sör	**Hl/Balling-fok vagyHl/alkohol fok**	**0,748 EUR** vagy**1,87 EUR**	**0,93 EUR** vagy**2,32 EUR**
Köztes alkoholterméke k	**Hl**	**45 EUR**	**56 EUR**
Alkohol	**Hl/tiszta alkohol**	**550 EUR**	**682 EUR**

46. Egy ilyen, 2004. május 1-jén végzett újbóli érték-megállapítás néhány tagállam esetében a jövedékiadó-mértékeik alábbiak szerinti növelését tette volna szükségessé:

a) Hét tagállamban a sörre alkalmazott jövedékiadó-mérték növelését (LU, DE, ES, CZ, LT, LV, MT);

b) Hét tagállamban a köztes alkoholtermékekre alkalmazott jövedékiadó-mérték növelését (EL, ES, IT, PT, HU, MT, CY);

c) Három tagállamban a szeszre alkalmazott jövedékiadó-mérték növelését (IT, CY és SK).

47. A legtöbb tagállam a kérdőívre adott válaszában amellett foglalt állást, hogy az inflációval párhuzamosan növelni kell a minimum jövedékiadó-mértékeket, hogy azok megtartsák reálértéküket. Néhány tagállam esetében ez azonban a borra alkalmazott pozitív jövedékiadó-mérték abból a célból megvalósuló bevezetésétől függ, hogy a bor és az egyéb alkoholtartalmú italok között ne torzuljon tovább a verseny, még akkor is, ha az inflációhoz való igazodás – a borra kivetett pozitív jövedékiadó-mérték bevezetése hiányában – csupán kis mértékben állítaná helyre az 1993. január 1-jei helyzetet. Az első jelentés kitért arra, hogy az alkalmazott jövedékiadó-mértékek terén stagnálás volt tapasztalható, továbbá rámutatott arra, hogy a borra vonatkozó nulla jövedékiadó-mérték korlátozhatja az egyéb alkoholtermékekkel kapcsolatos változtatások körét ugyanazon tagállamban és a

[19] A tényleges HICP sorozat az 1997-es indexszel vette kezdetét. Az 1997 előtti adatok referencia-HICP-en alapulnak. A HICP változásainak alábbi éves rátáit alkalmazták: 1993: 3,4 %; 1994: 2,8 %; 1995: 2,8 %; 1996: 2,4 %; 1997: 1,7 %; 1998: 1,3 %; 1999: 1,2 %; 2000: 1,9 %; 2001: 2,2 %; 2002: 2,1 %.

szomszédos tagállamokban. Sok tagállam véleménye szerint azonban a különböző tagállamokat különböző helyzetek jellemzik, és hogy ez olyan tényezőktől függ, mint a hagyományok, a kultúra, valamint a fogyasztás helye és ideje.

A jövedékiadó-mértékek reálértéke – következtetések

48. A minimum jövedékiadó-mértékek inflációt követő emelése lényegénél fogva nem eredményez reálérték-növekedést. Másrészt azonban a specifikus minimum jövedékiadó-mértékek inflációhoz való igazításának hiánya a reálérték csökkenéséhez vezetne. Következésképpen a minimum jövedékiadó-mértékek ilyen jellegű növelése szükséges a Tanács által 1992-ben megállapított jövedékiadó-mértékek szinten tartása érdekében, az adóügyi határoktól mentes belső piac működése biztosításának minimális feltételeként. Ebben az összefüggésben megjegyzendő, hogy az egyéb jövedéki termékekre (a dohánytermékekre és az ásványolajokra) kivetett minimum jövedékiadó-mértékek az inflációval párhuzamosan növekedtek. A jelenlegi, alkoholra vonatkozó jövedékiadó-rendszer azonban a minimum jövedékiadó-mértékeket határozza meg, és a tagállamok az infláció követése céljából anélkül növelhetik az általuk alkalmazott jövedékiadó-mértékeket, hogy a jelenlegi rendszer módosulna.

49. Ami az alkoholtartalmú italokat illeti, számos tagállam azonban a borra kivetett pozitív jövedékiadó-mérték bevezetésével kapcsolja össze ezt a kérdést, ami továbbra is roppant ellentmondásos nézeteket vált ki (lásd a 3.5.2. szakaszt).

3.5. A Szerződés szélesebb körű célkitűzései

50. A 92/84/EGK irányelv 8. cikke előírja a Szerződés szélesebb körű célkitűzéseinek figyelembevételét, amennyiben az alkoholtartalmú italokra kivetett jövedékiadó-mértékek bárminemű felülvizsgálatára kerül sor. Az egészségügyi és agrárpolitika, a regionális célkitűzések, a vidékfejlesztés és a kulturális kérdések szintén meghatározóak e jelentés összefüggésében. További megfontolandó kérdések a bővítés, valamint a javasolt intézkedések tagjelölt országokra gyakorolt hatása.

3.5.1. Egészségügy és szociálpolitika

51. A Szerződés 152. cikke előírja, hogy valamennyi közösségi politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét. E kérdéskört illetően az első jelentés rámutatott, hogy az alkoholra kivetett adó hatékony visszatartó erő a túlzott fogyasztás vonatkozásában, és ezzel párhuzamosan kedvező következményekkel járhat az alkoholfogyasztással, az alkoholizmussal és az alkohollal való visszaéléssel kapcsolatos problémák csökkentése terén. Az utóbbi néhány év során azonban az egészségügyi jelentések rámutattak néhány alkoholtartalmú ital – mértéktartó fogyasztás melletti – egészségre gyakorolt jótékony hatására.

52. A legtöbb tagállam a kérdőívre adott válaszában jelezte, hogy nemzeti szinten a jövedékiadó-mértékek megállapításakor figyelmen kívül hagyja az egészségügyi politikai megfontolásokat, annak ellenére, hogy néhány tagállam mindezt kiegészítette azzal, hogy nyomás tapasztalható az egészségügyi szervezetek részéről. Az egészségügyi célkitűzések kizárólag egy tagállam (Svédország) esetében bírnak meghatározó jelentőséggel az adószintek megállapításával kapcsolatosan. A többi

magas adókat kivető országban (például Finnországban, az Egyesült Királyságban és Dániában) a kérdésre manapság kevesebb figyelem összpontosul, mint korábban. Az Egyesült Királyság megállapítása szerint ennek egyik oka, hogy az alkoholfogyasztás kedvező és kedvezőtlen hatását alátámasztó tudományos bizonyítékok ellentmondásosak.

53. A termelők hangsúlyozzák, hogy erőfeszítéseket tesznek a felelősségteljes alkoholfogyasztás előmozdítása érdekében. A termelők véleménye szerint az európai fogyasztók túlnyomó többsége fegyelmezetten, mértéktartóan és élvezettel fogyaszt alkoholt. Meglátásuk továbbá, hogy amennyiben az alkohol fogyasztására mértéktartóan kerül sor, az az ital típusától függetlenül kedvező hatást gyakorolhat az egészségre. A termelők véleménye szerint az egy főre jutó fogyasztás csökkentésére irányuló, magas adók kivetése révén megvalósuló politikák nem érintik azokat, akik visszaélnek a termékekkel, és a tapasztalatok fényében az ilyen megközelítés akár nem szándékolt, ellentétes következményekkel is járhat (pl. csempészet és illegális termelés).

54. Az egészségügyi szervezetek, különösen az Eurocare (az alkohollal kapcsolatos káros hatások megelőzését támogató európai szervezet) álláspontja szerint az adózásnak magas árszintet kell biztosítania, mivel az ár és a fogyasztás közötti kapcsolat egyértelmű. Meglátásuk továbbá, hogy az alkoholra kivetett adókat az alkohol ellenőrzésére irányuló tevékenységek finanszírozására kell fordítani, beleértve az egészségügyi oktatást, az alkoholpolitikával kapcsolatos kutatásokat és az egészségügyi szolgáltatások támogatását. Ez utóbbi vonatkozásában hangsúlyozzák, hogy a Bizottság a növekedésről, a versenyképességről és a foglalkoztatásról szóló fehér könyvben[20] már sürgette az alkoholtartalmú italok fogyasztásával kapcsolatos külső költségek árba történő beépítését. Az alkoholfogyasztás kedvező hatásainak kérdését illetően az Eurocare – amellett, hogy óvatosságra szólít az alkoholfogyasztásnak tulajdonított kedvező hatások terén – egyetért azzal a nézettel, amely szerint az italok közötti különbségek minimálisak: az előnyök elsősorban a borban, a sörben és a szeszben található alkoholnak tudhatók be, és nem az italok egyéb alkotóelemeinek.

Egészségügy és szociálpolitika – következtetések

55. A tagállamok többsége a jövedékiadó-mértékek megállapításakor figyelmen kívül hagyja az egészségügyi politikai megfontolásokat, annak ellenére, hogy a mindössze a minimum jövedékiadó-mértékeket megállapító jelenlegi EK-jogszabályok tág teret hagynak a közegészségügyi megfontolások adópolitikába való beépítése számára. Annak érdekében azonban, hogy a jövedéki adó hosszú távú szerepet játszhasson a fogyasztás csökkentésében, csakúgy mint az alkohollal való visszaélés külső vagy szociális költségeinek az árba való beépítésében, a minimumkövetelményt néhány tagállam meglátása szerint a minimum jövedékiadó-mértékek inflációhoz igazított emelése jelenti.

[20] „Növekedés, versenyképesség, foglalkoztatás – a 21. század felé vezető kihívások és haladás – fehér könyv”; COM(93) 700, 1993. december 5.

3.5.2. Agrárpolitika

56. A bor a Szerződésben meghatározottak szerint mezőgazdasági terméknek minősül. A 25 tagállam közül 14-ben a borra nem, vagy csak nagyon alacsony jövedéki adót vetnek ki (12 országban nincs borra kivetett jövedéki adó, Franciaország és Magyarország esetében annak szintje nagyon alacsony). A borra kivetett, pozitív jövedéki adó bevezetése következményekkel járhat a borfogyasztást és a borpiac közös szervezését illetően. A bortermelő tagállamok rendszeresen segítségül hívják az agrárpolitikát, amelynek révén igazolják a bor esetében alkalmazott nulla jövedékiadó-mértéket. Néhány tagállam a bortermelők nehéz helyzetét hangsúlyozza, amely az árrés hiánya miatt nem tenné lehetővé, hogy a borra pozitív jövedékiadó-mértéket alkalmazzanak.

57. Az első jelentés elfogadásakor a borpiac közös szervezését a közös agrárpolitika keretében vetették alá reformnak. A reform célja a túltermelés által jellemzett helyzet kezelése volt, amely a bortermelő tagállamokban a fogyasztás – különösen az asztali borok vonatkozásában megvalósult – csökkenésével párosult. A borpiac közös szervezésére irányuló reform 1999-ben zárult le[21]. Az új közös piacszervezés (KPSZ) célja a bor kínálatának és keresletének hatékonyabb összehangolása. Az asztali borok termelési mennyiségének csökkentése, valamint a piaci igényeket fokozottan tükröző, jobb minőségű bort adó fajták telepítése érdekében a legfőbb szempontok között találjuk az új telepítések korlátozását és a termelési potenciál szerkezetátalakítását. Sor került a megfelelő piaci intervenciós intézkedések elfogadására (elsősorban a bor lepárlásával, a tárolással, a must bortól eltérő célú felhasználásával kapcsolatban). A kötelező, lepárlásra vonatkozó intézkedések száma kettőre csökkent, és sor került a rendkívüli piaci zavar esetében alkalmazható krízislepárlás bevezetésére. Az új KPSZ célzottabb intézkedésekhez közelít, a jobb minőségű termékek érdekében célja a bortermelés irányvonalainak megújítása.

58. A borra vonatkozó nulla jövedékiadó-mérték mellett szól az az érv, hogy olyan kiegészítő intézkedésről van szó, amely elengedhetetlen ahhoz, hogy ne sérüljön a bor közös piacszervezésének egyik alapvető politikai célkitűzése, azaz a kiegyensúlyozott piaci helyzet. Mégis, a pozitív jövedékiadó-mérték bevezetését követően a fogyasztás terén esetleg fellépő csökkenés kedvezőtlen hatást gyakorolna a piaci egyensúlyra. Továbbá, a fogyasztói igények ilyen jellegű csökkenését rövid távon fokozott piaci intervenciós intézkedésekkel kell ellensúlyozni, elsősorban a bortöbblet alkohollá történő lepárlása révén. E lepárlás magas költségeit a közösségi költségvetés fedezi. Másrészt, a nulla jövedékiadó-mérték kivetése általános, nem pedig célzott intézkedés, amely a jobb minőségű borok és az importból származó borok – amelyek problémák nélkül, vagy csekély nehézségek árán találnak piacot – egyre bővülő piaci szegmensére is alkalmazandó. Továbbá, az alapvető, szerkezetből adódó nehézségek főként a bortermelő tagállamokra jellemző fogyasztási szokások átalakulásának következménye. Ezt szemléltethetik a versennyel kapcsolatos tanulmány eredményei, amelyek számba vették a különböző termékek egy főre jutó fogyasztásában bekövetkezett változásokat is. A déli tagállamokban (Spanyolország, Franciaország, Olaszország és Portugália) az egy főre jutó borfogyasztás jelentős mértékben csökkent az utóbbi három évtized során, annak ellenére, hogy a bort nem termelő országokkal összevetve a fogyasztás szintje továbbra is magasnak mondható.

---

[21] Az 1999. május 17-i 1493/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 179., 1999.7.14.).

A visszaesést részben egyensúlyozta a bor iránti kereslet fokozódása azokban az országokban, amelyekben a borra kivetett jövedékiadó-mérték magas, és hagyományosan elterjedt a sör fogyasztása. Ezzel ellentétben a dél-európai tagállamok (Görögország, Portugália, Olaszország és Spanyolország) egy főre eső sörfogyasztása jelentős növekedést mutatott, míg számos északi tagállamban (Ausztria, Belgium, Németország, Dánia, az Egyesült Királyság, Luxemburg és Hollandia) enyhe csökkenés volt tapasztalható az 1990-es évek során.

59. A bortermelő országok és általában a bortermelők kifejezetten ellenzik a borra kivetett pozitív minimum jövedékiadó-mérték bevezetését. Érvelésük szerint a legtöbb bortermelő tagállamban a borra soha nem vetettek ki jövedéki adót, továbbá a bor a kultúrájuk szerves részét képezi, és politikai okokból kifolyólag nehézségekbe ütközne a borra kivetett kötelező adó bevezetése. Ezen felül a nulla, vagy azt megközelítő, ellenőrző jellegű jövedékiadó-mértéket alkalmazó bortermelő tagállamok az EU teljes borfogyasztásának 85 %-át tudhatják magukénak, amely következésképpen azt jelenti, hogy az esetleges belső piaci problémák az EU borfogyasztásának mindössze csekély, 15 %-os hányadát érintik. Fenntartják továbbá, hogy a borra vonatkozó nulla jövedékiadó-mérték megállapítása szükséges kiegészítő intézkedés, amely elősegíti a bor közös piacszervezésével kapcsolatos célkitűzések megvalósítását, valamint, hogy a borpiac jelenlegi helyzetében bármely új – akár alacsony – kötelező adó bevezetését a bortermelő országokban károsnak tekintenék. Félő továbbá, hogy ezt az intézkedést a borra kivetett további, magasabb minimumszinten meghatározott adó bevezetése követné. Mindemellett az a meglátásuk, hogy a borra kivetett pozitív adó csekély mértékben sem járulna hozzá a magas és az alacsony jövedéki adókat kivető tagállamok közötti óriási különbségekből adódó belső piaci problémák megoldásához.

60. Végül az érvelés kitér arra is, hogy a borra kivetett adó a kis bortermelők százezreire róna – az intézkedés révén keletkező bevételhez viszonyítva aránytalanul magas – adminisztratív terhet, vagy fokozná a meglévőt, és mindez érvényes a bortermelő tagállamok igazgatásai vonatkozásában is. Ugyanakkor, mivel a bortermelést a bor közös piacszervezése és a 92/12/EGK irányelv értelmében szigorú minőségi és szállítási ellenőrzéseknek vetik alá, e teher az elvárásokkal összevetve kisebbnek bizonyulhat a Közösségen belüli szállítást illetően.

Agrárpolitika – következtetések

61. Amint az a fenti, különféle állásfoglalásokból kitűnik, a borra kivetett adó továbbra is roppant ellentmondásos és politikailag érzékeny kérdés. A bort nem termelő tagállamok némelyike megkövetelné, hogy az alkoholtartalmú italok bármely típusára vonatkozó minimum jövedékiadó-mértékeket érintő bármely változást egy, a borra vonatkozó, pozitív minimum jövedékiadó-mérték bevezetésétől tegyék függővé. A bortermelő országok azonban változatlanul ellenzik a borra vonatkozó minimum jövedékiadó-mérték bevezetését.

62. Amennyiben a minimum jövedékiadó-mértékek jelenlegi szintjének megváltoztatása rendkívül nehéznek minősül, felmerül egy másik fontos kérdés is. Mégpedig az, hogy jogos-e a jövedéki termékek ellenőrzésére kialakított jelenlegi rendszer fenntartása (felfüggesztő eljárások keretében megvalósuló, engedéllyel rendelkező adóraktárak közötti szállítási rendszer, garanciák, kísérő dokumentumok létrehozása stb.) az olyan termékek esetében, mint a bor és a sör, amelyekre olyan jövedéki adót

vetnek ki, amelynek abszolút szintje az EU-15 esetében tíz, az EU-25 esetében 20 tagállamban alacsonyabb, mint a kérdéses termékekre alkalmazott HÉA.

3.5.3. Az Európai Unió bővítése

63. Az EU-hoz 2004. május 1-jén csatlakozott tagállamok már olyan jövedékiadó-mértékeket alkalmaznak az alkoholtartalmú italokra, amelyek megegyeznek a jelenlegi minimum jövedékiadó-mértékek szintjével, vagy meghaladják azt. Azok a tagjelölt országok, amelyekkel folyamatban vannak a csatlakozási tárgyalások (Románia és Bulgária) a jelenlegi minimum jövedékiadó-mértékek szintjének alkalmazása érdekében nem tartanak igényt csatlakozásukat követő átmeneti időszakra. A **B.1.–B.4. mellékletek** tartalmazzák az EU-hoz 2004. május 1-jén csatlakozott tagállamok és a tagjelölt országok által az alkoholra és az alkoholtartalmú italokra alkalmazott jövedékiadó-mértékeket.

3.6. A vizsgálati időszak

64. A 92/84/EGK irányelv 8. cikke értelmében a Tanács – a Bizottság jelentése, és adott esetben annak javaslata alapján – kétévente felülvizsgálja a szóban forgó irányelvben szabályozott jövedékiadó-mértékeket, és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangú határozattal meghozza a szükséges intézkedéseket.

65. A Bizottság véleménye szerint a kétéves időszak túl rövid a belső piac működése és a Bizottság jelentésében figyelembe veendő egyéb szempontok alapos vizsgálata, valamint a tagállami jogszabályok változásainak felmérését szolgáló megfelelő perspektíva biztosítása céljából. A belső piac működésének és az esetleges jogszabályi változások következményeinek felmérése céljából jóval megfelelőbbnek bizonyulna egy négyéves időszak. Ebből kifolyólag bármely jövőbeli, az alkoholra kivetett adó jelenlegi közösségi keretei módosítására tett javaslatnak tartalmaznia kell a 92/84/EGK irányelv 8. cikkének módosítását, hogy az a kétéves felülvizsgálati időszakot négy évre terjessze ki.

4. AZ ALKOHOLTARTALMÚ ITALOKRA ALKALMAZOTT JÖVEDÉKI ADÓ SZERKEZETE

66. Annak ellenére, hogy a 92/84/EGK irányelv 8. cikkében előírt felülvizsgálati követelmény csak arra kötelezi a Bizottságot, hogy a szóban forgó irányelvben megállapított jövedékiadó-mértékekről jelentést készítsen, a Bizottság meglátása szerint a felülvizsgálat kitérhetne az adózás szerkezetének megváltoztatására irányuló megfontolásokra is, mivel e kérdés szorosan kapcsolódik a jövedékiadó-mértékek kérdéséhez. Mindez fokozottan érvényes az alkoholtartalmú italoknak a szerkezetet meghatározó irányelvben (92/83/EGK irányelv) megállapított kategóriákba való besorolását illetően. Az e jelentést megelőző konzultációs folyamat során az alábbi három kérdés merült fel:

a) a borra és a habzóborra vonatkozó eltérő elbánás;

b) a termékkategóriák meghatározására alkalmazott KN-kódok (vámnómenklatúra) kiigazítása;

c) a termékek jövedéki célú besorolása.

4.1. A borra és a habzóborra vonatkozó eltérő elbánás

67. Jelenleg a 92/83/EGK és a 92/84/EGK irányelv biztosítja azt a lehetőséget, hogy a tagállamok eltérő jövedékiadó-mértéket alkalmazzanak a borra és a habzóborra. Amint azt a **B.1. mellékletben** található táblázat is szemlélteti, nyolc tagállam (IE, UK, DK, NL, BE, FR, DE, AT) él ezzel a lehetőséggel.

68. A csendes borra jelenleg Németország és Ausztria nulla jövedékiadó-mértéket alkalmaz, míg a habzóbor jövedékiadó-mértéke viszonylag magas. Belgium, Dánia, Franciaország, az Egyesült Királyság, Írország és Hollandia magasabb jövedékiadó-mértéket alkalmaz a habzóborra, mint a csendes borra – amelyre pozitív jövedékiadó-mérték vonatkozik (**lásd a B.1. mellékletet**). Négy tagállam (DE, BE, NL, AT) szintén eltérő jövedékiadó-mértéket alkalmaz a habzó köztes alkoholtermékekre és a csendes köztes alkoholtermékekre (**lásd a B.3. mellékletet**).

69. Ez az irányelvekben szereplő különbségtétel abból a tényből következik, hogy ezek a tagállamok a habzóbort történelmileg „luxuscikknek” tekintik. Felmerül a kérdés, hogy a különbségtétel továbbra is helyénvaló-e, mivel mindkét termék esetében megfigyelhető a hasonló alkalmakkor tapasztalható/megvalósuló fogyasztás mértékének fokozódása. Továbbá, mindkét kategóriában szerepelnek olyan borok, amelyek „luxuscikknek” tekinthetők, és olyanok is, amelyek rendkívül olcsók (pl. minőségi borok, szembeállítva az asztali borokkal).

70. A 92/83/EGK irányelv 8. cikkének „habzóborra” vonatkozó fogalommeghatározása méltánytalan eredményekhez vezethet az adózás vonatkozásában. A 8. cikkben szereplő fogalommeghatározás szerint a „habzóbor” olyan termék, amely „drótkosárral vagy más eszközzel rögzített gomba formájú dugóval lezárt palackban van, vagy benne az oldott széndioxidnak köszönhető túlnyomás eléri vagy meghaladja a 3 bart”. Mindkét kritérium tetszés szerint értelmezhető. A 3 bar túlnyomást majdnem megközelítő gyöngyözőborokra nem a habzóborokkal megegyező mértékű jövedéki-adót vetik ki, ezen felül esetükben a kedvező, alacsonyabb (adott esetben nulla), csendes borra vonatkozó jövedékiadó-mértéket alkalmazzák, amennyiben a termelő eltérő típusú dugóval zárja le a palackot. Ennek kapcsán felmerül a kérdés, hogy továbbra is fennmaradjon-e ez az eltérő elbánás, illetve hogy a habzóborok és a habzó köztes alkoholtermékek ugyanabban az elbánásban részesüljenek-e, mint a csendes borok és a csendes köztes alkoholtermékek.

4.2. A termékkategóriák meghatározására alkalmazott KN-kódok (vámnómenklatúra) kiigazítása

71. Az alkoholtartalmú italok különböző kategóriái meghatározása céljából a 92/83/EGK irányelv nagyrészt a KN-kódokra hivatkozik. Az irányelv 26. cikke értelmében az irányelvben a KN-kódokra történő hivatkozások a szóban forgó irányelv elfogadásakor (1992. október 19.) érvényben lévő Kombinált Nómenklatúra változatában foglalt kódokra vonatkoznak. Amennyiben a besorolás változik, a piaci szereplőknek ugyanarra a termékre eltérő KN-kódot kell használniuk a tagállamok közötti, valamint az EU és a harmadik országok közötti szállítások alkalmával. A KN-kódok és az értelmezések (pl. a Harmonizált Rendszer magyarázó megjegyzéseinek módosításai) esetleges változásának tükrözése, valamint a piaci szereplők és a hatóságok helyzetének megkönnyítése érdekében **a hivatkozásokat a**

legfrissebb adatoknak megfelelően alkalmazandó KN-kódokra kellene tenni. Továbbá, az alkalmazandó KN-kódokra történő hivatkozás frissítésének egyszerűsítése érdekében a Bizottság a tagállamok számára vitára bocsátja, hogy **a jövőben az ilyen jellegű döntéseket a 92/12/EGK irányelv 24. cikkében meghatározott eljárással összhangban hozzák-e meg** (az eljárásban részt vesz a Jövedékiadó-bizottság, a 2003/96/EK tanácsi irányelv[22] 2. cikkének (5) bekezdésében az energiatermékekre tett megállapítás szerint).

4.3. A termékek jövedéki célú besorolása

72. A 4.2. szakaszban felvetett változások egyszerűsítenék a piaci szereplők és a hatóságok helyzetét, ugyanakkor nem kínálnának megoldást az alkoholtartalmú italok 92/83/EGK irányelvben meghatározott, alkoholtartalmú italokra vonatkozó különböző kategóriák szerinti besorolására. E kategóriák meghatározása minden esetben KN-kódokra tett hivatkozást von maga után. Ezért egy adott termék vámbesorolásáról hozott döntés elsősorban annak jövedéki elbánásával kapcsolatos döntést jelent.

73. Mind a kereskedők, mind a nemzeti közigazgatási rendszerek felhívták a Bizottság szolgálatainak figyelmét a besorolás nehézségeire, és aggályukat fejezték ki az ugyanazon termék eltérő besorolásával, és ebből következően a különböző tagállamokra jellemző eltérő adózással kapcsolatban. A legtöbb felmerült probléma a 2006-os (az egyéb erjesztett italokat magában foglaló) és a 2208-as (a szeszeket magában foglaló) KN-kóddal rendelkező termékek megkülönböztetésére vonatkozik. A Harmonizált Rendszer 2206. vtsz.-re vonatkozó magyarázó megjegyzései lehetővé teszik, hogy a „más erjesztett italokhoz” desztillált szeszt adjanak, anélkül, hogy ennek mértékét pontosítanák. A tagállamok erre vonatkozó értelmezései nagymértékben különböznek, amely azt eredményezi, hogy ugyanazt a terméket egyes tagállamok „más erjesztett italként” vagy „köztes alkoholtermékként", míg más tagállamok „szeszként” sorolják be.

Megoldási elképzelések

74. A jövedéki adóval kapcsolatos meglévő közösségi joganyag (92/83/EGK irányelv) keretein belül – amely az alkoholtartalmú italok besorolásának alapjaként a KN-kódokra hivatkozik – az alkoholtartalmú italok eltérő besorolásának problémája kizárólag **a Kombinált Nómenklatúrában szereplő kérdéses termékek besorolására vonatkozó vámszabályok egységesebb értelmezése és alkalmazása** révén oldható meg.

75. Vámszempontból, a piaci szereplők a vámhatóságoktól kötelező érvényű tarifális felvilágosítást (BTI) kérhetnek a harmadik országokból importált vagy oda exportált termékek besorolását illetően. A kötelező érvényű tarifális felvilágosításokat egy, a Bizottság által fenntartott adatbázisban rögzítik, és ezek valamennyi tagországban jogszerűen érvényesek. Annak ellenére, hogy kötelező érvényű tarifális felvilágosításokat egyedi esetekben nyújtanak, és ezek nem határozzák meg a KN-ben szereplő termékek besorolásának alapszabályait, mégis iránymutatást adnak a

[22] Az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.)

közigazgatási rendszereknek és a kereskedőknek, továbbá a KN-besorolásra vonatkozó szabályainak egységesebb alkalmazását eredményezhetik. Kötelező érvényű tarifális felvilágosítás nem igényelhető azonban olyan termékek esetében, amelyeknél nem bizonyítható vámérdek (pl. olyan új termékek vonatkozásában, amelyeket az EU-ban állítanak elő és kizárólag az EU-ban hoznak forgalomba). A BTI-k értékének jövedéki célú fokozása érdekében fontolóra lehetne venni annak a lehetőségét, hogy a piaci szereplők a BTI-ket a vámhatóságoktól az olyan jövedéki termékekre kiterjesztve is beszerezhessék, amelyeket nem áll szándékukban importálni vagy exportálni. Mindez a vonatkozó vámrendelkezések[23] módosítását tenné szükségessé.

76. A fenti utalásnak megfelelően, BTI-ket a vámhatóságok kizárólag egyedi esetekben, a piaci szereplők kérésére bocsátanak ki. Annak érdekében, hogy az alkoholtartalmú italok KN-besorolásának általános szabályai egyértelműbbek legyenek, sor került egy, a Bizottság szolgálatait és számos tagállam vámigazgatási szerveit képviselő munkacsoport létrehozására. A munkacsoport különösen a 2206 és a 2208 KN-kód közötti egyértelmű határvonal meghatározásán fog munkálkodni. Mindazonáltal ez roppant összetett kérdés és az eredmények nem valószínű, hogy rövid időn belül megszületnek. Továbbá nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy az alkoholtartalmú italok KN-besorolásának új vámszabályai semmilyen következménnyel sem járnak a jövedéki adó vonatkozásában, amennyiben a 92/83/EGK irányelv 26. cikkének a KN-kódokra tett hivatkozását nem frissítik, amint arra a fenti, 71. bekezdés is javaslatot tesz. Végül, a KN-kódoknak megfelelő besorolás nem veszi figyelembe – és nem is veheti figyelembe – e besorolás következményeit egy adott termék jövedéki célú besorolása vonatkozásában, továbbá akár nem kívánatos eredménye is lehet egyes termékek jövedéki célú besorolását illetően.

77. Ezért a Bizottság véleménye szerint fontolóra kell venni a **mélyrehatóbb megoldások lehetőségét, azaz hogy az alkoholtartalmú italok jövedéki célú besorolása kevésbé függjön a KN-besorolástól**.

78. Az első lehetőséget a jövedéki termékek kategóriáinak újbóli meghatározása jelentené a KN-kódokat mellőző leírások alkalmazása révén, hasonlóan a 95/59/EK irányelvben szereplő, dohánytermékekre alkalmazott meghatározásokhoz. Mindez azonban roppant összetettnek bizonyulhat, tekintve az alkoholtartalmú italok piacát jellemző óriási választékot. Továbbá, a piacon rendszeresen jelennek meg új termékek, ami új besorolási problémákhoz vezethet.

79. A második lehetőséget a Kombinált Nómenklatúra kódok és a 92/83/EGK irányelvben meghatározandó kiegészítő elemek kombinációja jelentené. Az ilyen jövedéki célú kiegészítő elemek, így az erjesztett italokhoz adható desztillált szesz maximális mennyiségének meghatározása – amely mennyiség hozzáadása mellett még nem vesztik el „egyéb erjesztett ital”, illetve „köztes alkoholtermék” jellegüket –, elősegítené az alkoholtermékek különböző kategóriái közötti határvonal

[23] A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 12. cikke, valamint a Közösségi Vámkódex végrehajtási rendelkezéseinek 5. és 14. cikke (a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet).

megállapítását azokban az esetekben, amikor csupán a KN-kódok alkalmazása nem vezet egyértelmű vagy az adózás területén kielégítő eredményre. Az ilyen jellegű szabályok gyakorlati alkalmazása azonban komoly nehézségekbe ütközhet, mivel egy-egy termék esetében különösen nehéznek és/vagy költségesnek bizonyulhat az etil-alkohol eredetének meghatározása.

80. Végezetül, fontolóra lehetne venni az alkoholtartalmú italok egy új kategóriájának bevezetését, amely az olyan „más erjesztett italokat” foglalná magában, amelyek alkohol hozzáadásával készülnek. Míg a jelenlegi fogalommeghatározások továbbra is érvényben maradnának, és a 92/83/EGK irányelvben a borra, a sörre és az etil-alkoholra kivetett jövedéki adó kiszámításának és mértékének alapja változatlan maradna, a „más erjesztett italokra” (2206 KN-kód) kivetett adó mértékét azok alkoholtartalma határozná meg. Továbbá, a 92/83/EGK irányelv 3. cikke (2) bekezdésének példáját követve a tagállamok az ilyen italokat különböző kategóriákba sorolhatnák, amelyek kategóriánként legfeljebb kettő vagy három fokot fedhetnek le, és az egyes kategóriákba tartozó minden italra ugyanazt a hektoliterenkénti adómértéket alkalmazhatnák. E termékek vonatkozásában a minimum adómérték EU-szerte érvényes szintjét lineáris módon lehetne megállapítani, vagy lehetne fokozatosan emelni a termék alkoholtartalma növekedésének megfelelően. E megoldás lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy a hasonló termékekre (alkohol hozzáadásával készült erjesztett termékek) alkoholtartalmuk alapján azonos adót vessenek ki, és ezzel párhuzamosan kevésbé lenne sürgető a 2206 és a 2208 KN-kódhoz sorolt termékek közötti egyértelmű különbségtétel kérdése. Megjegyzendő, hogy a „más erjesztett ital” fogalommeghatározása változatlan maradna, és azokra a termékekre, amelyekre jelenleg e fogalommeghatározás vonatkozik (pl. az almabor és a körtebor), a 92/83/EGK irányelv 15. cikke értelmében továbbra is a borra érvényes adót vetnék ki.

Következtetések

81. Az alkoholtartalmú italokra kivetett jövedéki adóra vonatkozó közösségi joganyag, amelyet 1992-ben azzal a szándékkal fogadtak el, hogy leegyszerűsítse a belső határok mentén a fiskális ellenőrzések megszüntetését, elfogadása óta változatlan. Célja azoknak a minimális feltételeknek a megállapítása volt, amelyeket akkoriban szükségesnek ítéltek meg a belső piac működése érdekében. Ebben az összefüggésben a Tanácsnak a Bizottság jelentése alapján rendszeresen felül kell vizsgálnia a helyzetet.

82. E jelentés – amely a belső piac létrehozása óta a második e kérdést illetően – a belső piac működésével kapcsolatban számos, továbbra is érvényes problémára világít rá, amellyel több tagországnak is szembe kell néznie. A problémák a termékekre kivetett, értékükhöz képest esetenként magas adóterhekre vezethetők vissza, valamint arra a tényre, hogy a tagállamok között jelentős eltérések tapasztalhatók az alkalmazott jövedékiadó-mértékeket illetően. A fokozott közelítés hatékony megoldást kínálhatna ezekre a problémákra.

83. Tekintetbe véve a kérdés összetettségét és számos politikailag érzékeny vonatkozását – beleértve a Szerződés szélesebb körű célkitűzéseit, valamint a regionális, a vidékfejlesztési és a kulturális tényezőket – e jelentés nem egészül ki irányelvjavaslattal. A jelenlegi viszonyok között a jelentés célja a Tanácson, az Európai Parlamenten és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságon belüli széles körű eszmecsere elindítása. Az eszmecsere eredménye alapján a Bizottság döntést hoz az ebben a jelentésben felmerülő valamennyi vagy néhány kérdéssel kapcsolatos javaslatok benyújtásáról, vagy annak elmaradásáról.

A. MELLÉKLET

Az alkoholtartalmú italokra, a dohánytermékekre és az ásványolajokra kivetett jövedéki adóból származó bevétel (2001. év) abszolút értékben, a teljes jövedéki bevétel és a GDP százalékos arányában kifejezve

	GDP in million EUR	Excise duty receipts										
		In million EUR				As a % of total excise receipts			As a % of GDP			
		Total	Mineral oil	Tobacco products	Alcoholic drinks	Mineral oil	Tobacco products	Alcoholic drinks	Total	Mineral oil	Tobacco products	Alcoholic drinks
B	254.282	5.235	3.387	1.275	573	64,7%	24,4%	10,9%	2,06%	1,33%	0,50%	0,23%
DK	177.840	4.418	2.819	1.019	580	63,8%	23,1%	13,1%	2,48%	1,58%	0,57%	0,33%
D	2.071.200	54.806	39.331	12.025	3.450	71,8%	21,9%	6,3%	2,65%	1,90%	0,58%	0,17%
EL	130.927	4.558	2.283	2.006	269	50,1%	44,0%	5,9%	3,48%	1,74%	1,53%	0,21%
E	651.641	15.340	9.450	4.798	1.091	61,6%	31,3%	7,1%	2,35%	1,45%	0,74%	0,17%
F	1.463.722	33.549	22.780	8.190	2.578	67,9%	24,4%	7,7%	2,29%	1,56%	0,56%	0,18%
IRL	114.479	3.326	1.375	1.142	809	41,3%	34,3%	24,3%	2,91%	1,20%	1,00%	0,71%
I	1.220.147	32.602	24.412	7.444	746	74,9%	22,8%	2,3%	2,67%	2,00%	0,61%	0,06%
L	21.510	974	597	347	30	61,3%	35,6%	3,1%	4,53%	2,78%	1,61%	0,14%
N	429.172	7.746	5.223	1.677	846	67,4%	21,6%	10,9%	1,80%	1,22%	0,39%	0,20%
A	211.857	4.406	2.876	1.234	296	65,3%	28,0%	6,7%	2,08%	1,36%	0,58%	0,14%
P	122.978	3.575	2.228	1.100	247	62,3%	30,8%	6,9%	2,91%	1,81%	0,89%	0,20%
FIN	135.791	4.152	2.264	588	1.300	54,5%	14,2%	31,3%	3,06%	1,67%	0,43%	0,96%
S	244.905	6.577	4.540	807	1.230	69,0%	12,3%	18,7%	2,69%	1,85%	0,33%	0,50%
UK	1.596.986	59.113	35.454	12.489	11.169	60,0%	21,1%	18,9%	3,70%	2,22%	0,78%	0,70%
EU	**8.847.436**	**240.377**	**159.019**	**56.141**	**25.216**	**66,2%**	**23,4%**	**10,5%**	**2,72%**	**1,80%**	**0,63%**	**0,29%**

B.1. MELLÉKLET

A borra és a habzóborra alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

Member States	Wine	Sparkling wine
	Rate In EUR per hl	
IE	273	546
SE	243	243
UK	232	313
FI	212	212
DK	95	142
EE	67	67
NL	59	201
BE	47	161
LV	46	46
LT	44	44
PL	29.8	29.8
FR	3,4	8,4
HU	3,2	36
DE	0	136
LU	0	0
AT	0	144
EL	0	0
PT	0	0
ES	0	0
IT	0	0
CY	0	0
CZ	0	73
MT	0	0
SI	0	0
SK	0	58
Candidate countries		
BG	0	0
RO	0	42
EU	***0***	***0***

A borra és a habzóborra alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

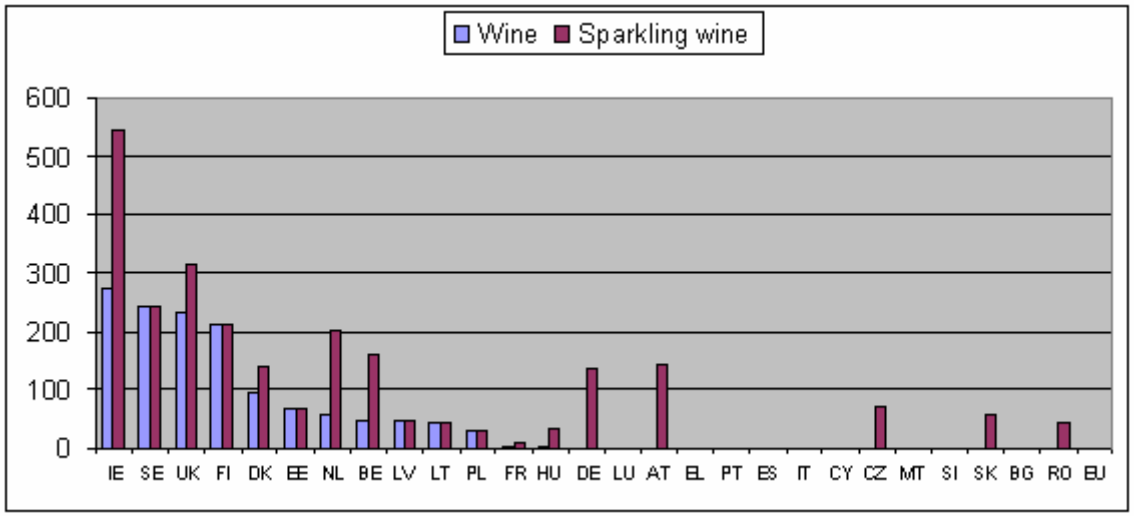

B.2. MELLÉKLET

A sörre alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

Member States	In EUR per hl per degree alcohol[1][2]	In EUR per litre of beer at 5°	
IE	19,87	0,99	
FI	19,45	0,97	
UK	17,87	0,89	
SE	16,18	0,81	
DK	9,31	0,47	
SI	6,98	0,35	
AT	5,20	0,26	
NL	5,02	0,25	
CY	4,79	0,24	
BE	4,28	0,21	
HU	4,14	0,21	
PL	3,75	0,19	
EE	3,52	0,18	
IT	3,48	0,17	
PT	3,04	0,15	
SK	3,03	0,15	
EL	2,83	0,14	
FR	2,60	0,13	
ES	2,03	0,10	
LT	2,03	0,10	
DE	1,98	0,10	
LU	1,98	0,10	
CZ	1,88	0,09	
LV	1,88	0,09	
MT	1,87	0,09	
Candidate countries			
BG	1,35	0,07	
RO	1,37	0,07	
EU	**1,87**	**0,09**	

[1] Rate applied on beer of an actual alcoholic strength of 5% by volume

[2] For Member States taxing beer per degree Plato, conversion into degree alcohol has been made assuming that 1 degree alcohol equals 2,5 degree Plato

A sörre alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

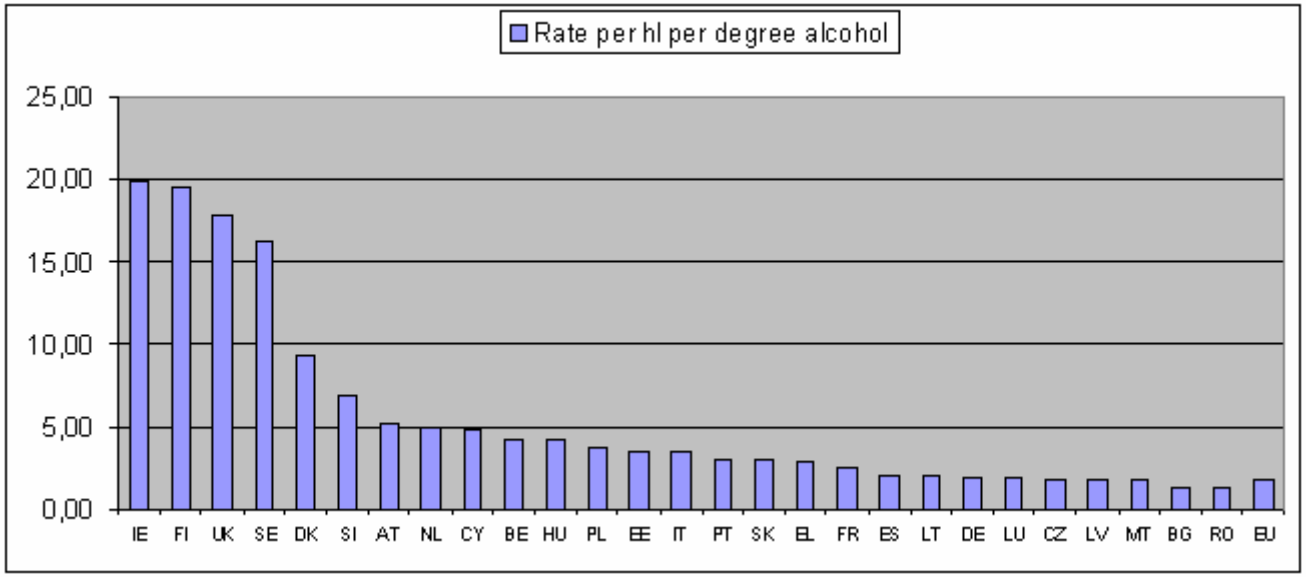

B.3. MELLÉKLET

A köztes alkoholtermékekre alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

Member States	Still intermediate products	Sparkling intermediate products
	Rate in EUR per hl	
SE	497	497
FI	424	424
IE	396	396
UK	300	300
FR	214	214
DE	153	136
DK	142	142
LV	108	108
NL	103	201
EE	102	102
BE	99	161
CZ	73	73
AT	73	144
LU	67	67
LT	67	67
SI	64	64
PL	60	60
SK	58	58
HU	52	52
PT	51	51
IT	50	50
ES	49	49
MT	47	47
EL	45	45
CY	45	45
Candidate countries		
BG	46	46
RO	45	45
EU	***45***	***45***

A köztes alkoholtermékekre alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

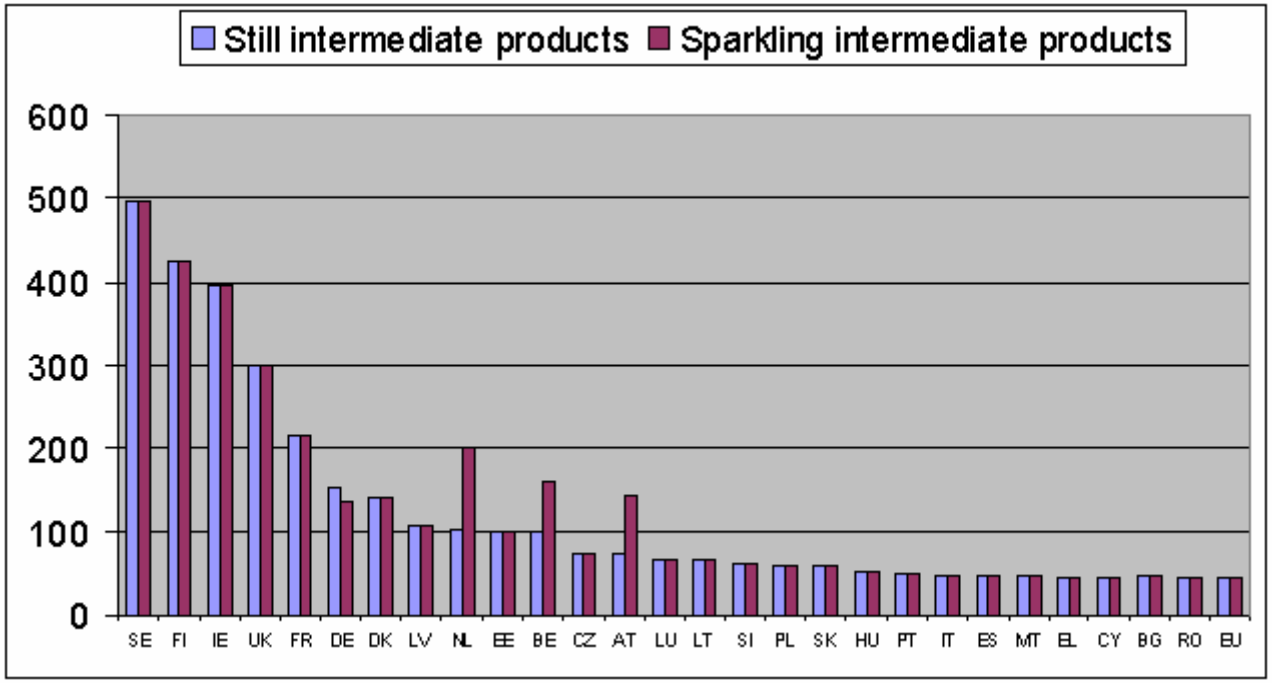

B.4. MELLÉKLET

Az etil-alkoholra és a szeszre alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

	Rate in EUR per hl pure alcohol	Rate in EUR per litre of spirits at 40°
Member States		
SE	5.519	22,1
IE	3.925	15,7
FI	2.825	11,3
UK	2.776	11,1
MT	2.332	9,3
DK	2.020	8,1
NL	1.775	7,1
BE	1.661	6,6
FR	1.450	5,8
DE	1.303	5,2
LU	1.041	4,2
AT	1.000	4,0
PL	963	3,9
EE	927	3,7
LT	927	3,7
EL	908	3,6
PT	881	3,5
LV	847	3,4
CZ	831	3,3
HU	756	3,0
ES	740	3,0
SI	707	2,8
IT	645	2,6
SK	606	2,4
CY	599	2,4
Candidate countries		
BG	257	1,0
RO	150	0,6
EU	**550**	**2,2**

Az etil-alkoholra és a szeszre alkalmazott jövedékiadó-mértékek (2004. május 1.)

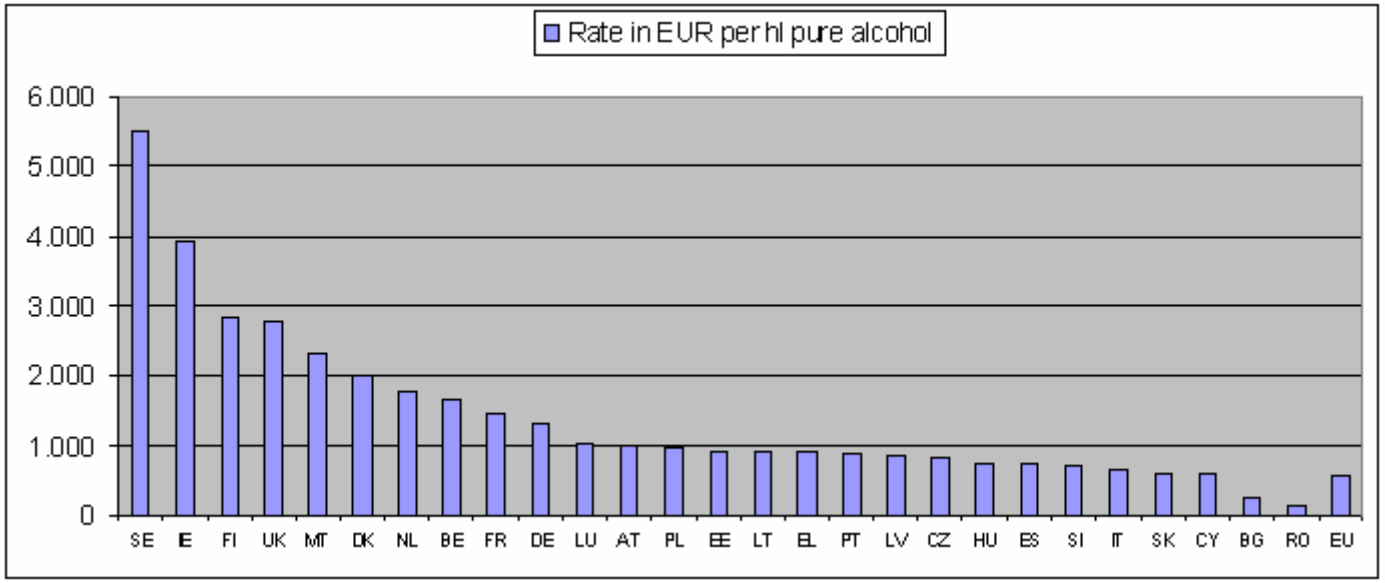

C. MELLÉKLET

A tagállamok által alkalmazott jövedékiadó-mértékek hektoliter/alkoholfok vonatkozásban (EUR-ban)(2004. május 1.)

Member State	Beer	Still wine (at 12% vol.)	Sparkling wine (at 12% vol.)	intermediate products (at 18% vol.)	Spirits
BE	4,28	3,92	13,42	5,51	16,61
DK	9,31	7,92	11,83	7,89	20,20
DE	1,98	0	11,33	8,50	13,03
EL	2,83	0	0	2,50	9,08
ES	2,03	0	0	2,75	7,40
FR	2,60	0,28	0,70	11,89	14,50
IE	19,87	22,75	45,50	22,01	39,25
IT	3,48	0	0	2,75	6,45
LU	1,98	0	0	3,72	10,41
NL	5,02	4,92	16,75	5,70	17,75
AT	5,20	0	12,00	4,06	10,00
PT	3,04	0	0	2,85	8,81
FI	19,45	17,66	17,66	23,56	28,25
SE	16,18	20,25	20,25	27,61	55,19
UK	17,89	19,33	26,08	16,66	27,76
CY	4,79	0,00	0,00	2,50	5,99
CZ	1,88	0,00	6,12	4,08	8,31
EE	3,52	5,54	5,54	5,68	9,27
HU	4,14	0,26	2,99	2,89	7,56
LT	2,03	3,63	3,63	3,70	9,27
LV	1,88	3,85	3,85	5,99	8,47
MT	1,87	0,00	0,00	2,59	23,32
PL	3,75	2,48	2,48	3,32	9,63
SI	6,98	0,00	0,00	3,54	7,07
SK	3,03	0,00	4,85	3,23	6,06

A tagállamok által alkalmazott jövedékiadó-mértékek hektoliter/alkoholfok vonatkozásban (EUR-ban) (2004. május 1.)

